

POSPELOV P. N.

**BÜYÜK VATANSEVERLİK
SAVAŞI'NDA SOVYET
AYDINLARI**

[Moskova]: OGIZ. Gospolitizdat, 1942

**Stalin adına basılan “Pravda” gazetesinin
Basımevi, SSCB, RSFSR, Moskova**

**Bu bir KSG – KSP - DD(KP) yayınıdır.
Mart 2026**

Kaynak: Pospelov P.N. Büyük Vatanseverlik Savaşı'nda Sovyet aydınları. Pospelov Petr Nikolaevich [Moskova]: OGIZ. Gospolitizdat, 1942, Stalin adına basılan “Pravda” gazetesinin Basımevi, SSCB, RSFSR, Moskova.

Dil: Rusça

Google Translate ve Yandex Translate kullanılarak Türkçeye çevrilmiştir ve metin dökümü, düzenlemesi yapılarak e-kitap olarak üretilmiştir.

Bu bir KSG - KSP - DD(KP) yayınıdır.

Mart 2026.

Direct Democracy (Communist Party)
Doğrudan Demokrasi (Komünist Parti)
Άμεση Δημοκρατία (Κομμουνιστικό Κόμμα)
Прямая демократия (Коммунистическая партия)
www.directdemocracy4u.uk

Kıbrıs'ta Sosyalist Gerçek
Σοσιαλιστική Πραγματικότητα στην Κύπρο
The Socialist Truth in Cyprus
Социалистическая правда на Кипре
<http://www.st-cyprus.co.uk>

Kıbrıs Sosyalist Partisi
The Socialist Party of Cyprus
Το Σοσιαλιστικό Κόμμα Κύπρου
Социалистическая партия Кипра
<https://st-cyprus.co.uk/kibris-sosyalist-partisi>

П. Поспелов

СОВЕТСКАЯ
ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯ
В ВЕЛИКОЙ
ОТЕЧЕСТВЕННОЙ
ВОЙНЕ

ОГИЗ · ГОСПОЛИГИЗДАТ · 1942

I.

Barışçıl inşa yılları boyunca, Lenin ve Stalin'in partisi önderliğindeki Sovyet halkı, dünyanın daha önce hiç görmediği devasa bir yaratıcı eser ortaya koydu. Sadece 10-15 yıl içinde ülkemiz, geçmişten miras kalan yüzyıllarca süren geri kalmışlığını ortadan kaldırarak 50-100 yıl ilerledi.

Bolşevik Partisi, tarihin en kısa döneminde, son derece zor bir görevi başardı: Ülkemizi modern sanayi ve mekanize kolektif tarım raylarına oturttu ve halkımızı sosyalizme götürdü.

Ve ancak Stalin'in beş yıllık planları sırasında vatanımız zayıf ve hazırlıksız bir ülkeden, tüm modern savunma silahlarını (tanklar, uçaklar, toplar, otomatik silahlar vb.) seri üretebilen güçlü bir sanayiye sahip bir ülkeye dönüştüğü için, Nazilerin işgal altındaki Avrupa'nın tüm sanayisini yağmalayıp kullanmasına rağmen, Alman faşizminin devasa askeri makinesinin ani ve hain saldırısına karşı koyabildik. Cesur Kızıl Ordu, 1941 kışında Moskova yakınlarında Nazi ordularını bozguna uğrattı, taarruza geçti ve Alman kuvvetlerini batıya doğru püskürttü.

1942 ilkbahar ve yazındaki şiddetli çatışmalarda, Alman vasallarının birlikleriyle takviye edilmiş neredeyse tüm Nazi askeri makinesine karşı tek başına savaşan Kızıl Ordu, Hitlerci kılığın planlarını alt üst etmeyi başardı. Sevastopol'ün kahramanca savunması, düşmanın durdurulduğu Voronezh bölgesindeki inatçı mücadele, Rzhev bölgesindeki saldırılarımız ve nihayetinde dünyayı sarsan ve hatırası yüzyıllarca yaşayacak olan Stalingrad'ın kahramanca savunması, diğer cephelerdeki Kızıl Ordu birliklerinin azmi ve

cepheye ihtiyaç duyduğu her şeyi sağlayan sanayimizin mükemmel çalışması—tüm bunlar bir kez daha Nazi komutanlığının planlarını ve hesaplarını alt üst etti. Ve vatanımız ölümcül bir tehlikeyle karşı karşıya kalmaya devam etse de, cephede ve cephe gerisinde her Sovyet vatanseverinin tüm güçlerinin en büyük çabasını gerektirse de, Alman işgalcilerle yapılan Büyük Vatanseverlik Savaşı'nın gidişatı, Sovyet halkının nihai zaferimize olan güvenini güçlendiriyor.

Ülkemizin teknolojik ve kültürel olarak geri kalmış bir ülkeden güçlü bir sosyalist güce dönüşümünü öncelikle Lenin ve Stalin'in dehasına, Bolşevik Partisi'nin genel çizgisini belirleyen ve tüm çalışmalarımız için kesin bir pusula ve bakış açısı sağlayan bilimsel öngörülerine borçluyuz. Bolşevik Partisi liderliğinin çelik gibi iradesi, ülkemizin sosyalist dönüşümünün tüm devasa çalışmalarını günlük ve kararlı bir şekilde yönlendirdi.

Stalin'in beş yıllık planlarının başarısı, Lenin'in “Büyük Başlangıç” makalesinde bahsettiği “en uzun süreli, en ısrarlı, en zorlu kitlesel ve günlük çalışma kahramanlığı”nı sergileyen işçilerin ve köylülerin kahramanca, özverili ve yaratıcı emeği olmadan düşünülemezdi. Tarih, Lenin ve Stalin'in partisinin önderliğinde, güçlü ve kırılmaz bir ittifak içinde, gün be gün sosyalist, sınıfsız bir toplum inşa eden on milyonlarca işçi ve köylüyü saran böylesine büyük bir yeni inşa tutkusuna, böylesine bir emek kahramanlığına daha önce hiç tanık olmamıştı.

Stalin'in beş yıllık planlarının başarısı, ülkemizde temelde sosyalist bir toplumun inşası, eğer bunlar olmasaydı mümkün olmazdı. olmadan aktif yaratıcı iş gücü bizim Personelimiz , Sovyet aydınlarımız.

Kökenleri itibariyle işçi sınıfı ve köylülükle bağlantılı olan Sovyet aydınları, Sovyet toplumunun eşit bir üyesi olarak, işçiler ve köylülerle birlikte, aynı omuzda, yeni, sınıfsız bir sosyalist toplumun inşasına öncülük etti.

Sovyet aydınları—mühendisler, teknisyenler, bilim insanları ve sosyalist sanayi örgütleyicileri—işçiler ve köylülerle birlikte, küresel bilim ve teknolojideki en son gelişmeleri kullanarak birinci sınıf fabrikalar inşa ettiler ve inşa etmeye

devam ediyorlar; bu fabrikalarda uzmanlaştılar ve en yeni teknoloji ve tasarımları yarattılar; Sovyet bilimini, teknolojisini ve sosyalist sanayisini ilerleten bilimsel keşifler ve dahiyane icatlar yaptılar ve yapmaya devam ediyorlar. Sovyet aydınları – ziraat mühendisleri, teknisyenler, mekanikçiler ve devlet okulu öğretmenleri–köylülerin makine ve traktör istasyonları (MTS) ve kolektif çiftlikler kurmalarına ve güçlendirmelerine ve kolektif ve devlet çiftliklerinde yüksek verim elde etmelerine yardımcı oldular ve olmaya devam ediyorlar. Sovyet aydınları ülkemizde devasa bir kültürel proje yürütüyorlar.

Lenin ve Stalin'in partisi, Sovyet aydınlarının, yani parti, Komsomol, Sovyet, ekonomi, kooperatif, ticaret, sendika, tarım, eğitim, askeri kadrolarımızın—yani parti, devlet ve kolektif çiftlik aygıtının kadrolarının—yaratılmasına ve yetiştirilmesine her zaman büyük önem vermiştir ve vermeye devam etmektedir; bu kadrolar sayesinde işçi sınıfı ve köylülük Sovyet ülkesini yönetmektedir.

Yoldaş Stalin, işçi ve köylülerin güçlü bir ittifakının, bu sınıflar ile çalışan aydınlarımızın ittifakıyla pekiştirilmesinin, Sovyet toplumunun refahı ve gelişmesinin temeli olduğunu öğretir.

Sosyalist sanayileşme ve tarımın kolektivizasyonuna ve kültürel devrime dayanarak, Sovyet toplumunun maddi refahı ve Sovyet halkının kültürel düzeyi her geçen yıl istikrarlı bir şekilde arttı. Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) 18. Kongresi, Sovyet toplumuna devasa bir görev verdi: En kısa tarihsel sürede, sadece sanayi ve tarım üretim teknolojisi ve sanayi gelişme hızı (ki bunu zaten başardık) açısından değil, aynı zamanda ekonomik olarak, yani kişi başına üretim açısından da büyük kapitalist ülkeleri yakalamak ve geçmek. Yoldaş Stalin'in Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) 18. Kongresi'nde ortaya koyduğu bu büyük beklenti, tüm Sovyet halkını Pond'un ki gibi yeni başarılarla ilham verdi. Ve Sovyet çalışan aydınlarımız, işçiler ve köylülerle güçlü bir ittifak içinde, Sovyet toplumunun refahını güçlendirmek ve gelişimini daha da ilerletmek için iki kat daha fazla enerjiyle çalışmaya başladı.

Nazi Almanyası'nın hain saldırısının yol açtığı savaş, barışçıl ve yaratıcı çalışmalarımızı sekteye uğrattı. Partinin lideri ve öğretmeni, halkın lideri Yoldaş Stalin'in önderliğinde, tüm ülkemiz tek bir savaş kampına dönüştü ve acımasız, nefret edilen düşmana ezici bir darbe indirdi. Sovyet devleti ve Sovyet toplumu, başka hiçbir devletin kaldıramayacağı şekilde, savaşın ağır ve kanlı sınavlarına göğüs gerdi.

Sovyet vatanseverliği, Sovyet toplumunun güçlü bir itici gücüdür. Barış zamanlarında, Sovyet vatanseverleri ülkemizin geri kalmışlığını ortadan kaldırmak, savunma yeteneklerini geliştirmek, sosyalist bir toplum inşa etmek ve ülkemizde bilim, teknoloji ve kültürün tam refahını ve en yüksek gelişimini sağlamak için büyük emekler harcadılar. Kan dökücü bir kardeş tarafından bize dayatılan acımasız bir savaş karşısında, ateşli Sovyet vatanseverliği insanları insanlık tarihinde eşi benzeri görülmemiş şanlı askeri başarılarla itti. Sovyet halkının büyük ahlaki gücü, davalarının büyük haklılığının bilinci, emsalsiz cesareti, kahramanlığı ve yiğitliği, Kızıl Ordu askerlerinin birinci sınıf askeri teçhizatı ve savaş becerileriyle birleşerek, tüm Hitlerci askeri makinenin öfkeli saldırısını püskürtmeyi ve Nazi kurak topraklarına bir dizi ağır darbe indirmeyi mümkün kıldı.

Sovyet halkı-işçiler, köylüler ve çalışan aydınlar-Alman işgalcilerle yapılan acımasız, kanlı savaşların, Rus halkının ve SSCB'nin diğer halklarının kaderini, gelecek on yıllar boyunca yaşam ve ölümlerini belirleyeceğini biliyor. Tüm insanlığın geleceği, SSCB topraklarındaki kanlı savaşlarda belirleniyor.

Yamyam Hitler, "Gerekirse her türlü yolla, dünyanın Almanlar tarafından fethedilmesini sağlamalıyız. Büyük Alman imparatorluğumuzu kurmak istiyorsak, her şeyden önce Slav halklarını—Rusları, Polonyalıları, Çekleri, Slovakları, Bulgarları, Ukraynalıları, Belarussularını—yerlerinden edip yok etmeliyiz. Bunu yapmamak için hiçbir sebep yok." diyor.

Hitler'in dünyayı ele geçirme, Slav halklarını yok etme yönündeki canavarca, sapkın planlarını hayata geçiren Alman birlikleri, generallerinin ve subaylarının emriyle, geçici olarak ele geçirdikleri SSCB topraklarında, yaralı ve esir alınmış Kızıl Ordu askerlerini soğukkanlılıkla ve acımasızca katlettiler, on

binlerce, yüz binlerce sivil -kadınları, çocukları, yaşlıları öldürüp diri diri yaktılar, kadınlara ve kız çocuklarına tecavüz ettiler ve ardından onları vahşice, sadistçe öldürdüler...

Hitler'in propagandası Alman askerinin kafasına gerçekten yamyamca bir "emir" kazıyor: "Biz yaşayabilelim diye Ruslar ölmeli!" (Der Rusça mus sterben, damit wir! " Yaşayın!"). Ve Hitlerci alçaklar, sadist bir zevkle, korkunç vahşetlerini, darağaçlarını, asma sahnelerini, infazları fotoğraflıyor ve işkence ettikleri Sovyet ve Rus halkının ceset yığınlarının önünde fotoğraf çekiyorlar.

Hitler'in yamyamları, askerler için hazırlanan broşürlerde Slav halklarının "aşırı derecede doğurgan" olduğunu ve Alman ırkı ve diline sahip insanlar için Avrupa'da "yer açmak" amacıyla yok edilmeleri gerektiğini "kanıtlıyor".

Naziler, Sovyetler Birliği nüfusunun kendi zulümlerinden sağ kurtulan kesiminin tamamen köleleştirilmesi ve Almanlaştırılması için planlar geliştiriyorlar.

Yasnaya Polyana okulunda öğretmenlik yapan Bayan Preobrazhenskaya, Yasnaya Polyana'nın Alman işgalcilerden kurtarılmasının ardından Bilimler Akademisi komisyonuna şunları söyledi:

"İki polis memuru bizi görmeye geldi. O sırada on bir aylık torunumu kucağımda tutuyordum. Memurlardan biri diğerine, 'Bu çocuk bir daha asla Rusça bir kelime bile konuşmayacak. Sadece Almanca konuşacak' dedi. Sonra içlerinden biri bana sordu:

— Almanca konuşmayı biliyor musunuz?

— Kötü .

"Rus halkından sadece yaşlılar Rusça konuşmayı hatırlayacak; geri kalanlar sadece Almanca konuşacak."

15 Ocak 1942'de Sovyet Enformasyon Bürosu, Hitler'in Mareşali von Reichenau'dan gelen, Almanlar tarafından ele geçirilen Sovyet bölgelerindeki tüm tarihi ve sanatsal hazinelerin yok edilmesini ve erkek nüfusunun imha edilmesini emreden korkunç ve alaycı bir emir yayınladı. *General üniforması giymiş Nazi haydut, "Doğu'da hiçbir tarihi veya sanatsal hazinenin önemi yoktur"* diye yazarak, bu hazinelerin her yerde yok edilmesini emretti. Şüphesiz ki,

Hitler'in çılgın suçlular çetesi, yalnızca SSCB halklarının kitlesel ve acımasız bir şekilde yok edilmesi için ayrıntılı planlar geliştirmekle kalmadı, aynı zamanda tüm kültürel kurumların, tüm tarihi ve sanatsal hazinelerin en barbarca yok edilmesi için de planlar kurdu. Hitler'in vandalları, Rus kültüründen, Rus ruhunun büyüklüğünden ve şanlı tarihi geçmişinden bahseden her şeyi yeryüzünden silmeyi "planladılar". Naziler, bu tür zincirleri kullanarak büyük Rus halkını hızla Almanlaştırmayı umuyorlardı.

Yasnaya Polyana'nın yıkımı, Rus ve dünya edebiyatının büyük klasiği L. N. Tolstoy'un hatırasının kirletilmesi, Çaykovski, Rimsky-Korsakov, Tsiolkovsky müzelerinin yıkılması, en değerli sanat eserlerinin, eski ve modern Rus mimarisinin barbarca tahrip edilmesi, okulların, tiyatroların, kütüphanelerin, kulüplerin, hastanelerin, çocuk kurumlarının vb. yaygın ve kasıtlı yıkımı ve kundaklanması; tüm bunlar, Rus halkının köleleştirilmesi ve Almanlaştırılmasına yönelik çılgın, canavarca Hitlerci yolculuğun ayrıntılarıdır.

Rus halkının, Sovyet vatanseverliğinin dürüst ve ateşli yüreğini taşıyan, Almanların Sovyet halkını canavarca ve acımasızca yok etmesine, Almanlaştırma ihtimaline, Alman faşistlerinin sefil kölelerinin kaderine razı olmak istemeyen herkes, Alman işgalcilerinin tamamen yenilgiye uğratılması adına tüm gücünü ve canını Sovyet vatanına adar.

Ve kelimenin tam anlamıyla her gün, Sovyet halkının ve Sovyet vatanseverlerinin sınırsız cesaretinin, çarpıcı kahramanlığının ve ruh yüceliğinin yeni örneklerini getiriyor. Tarihin sayfaları korunmuş ve halkın hafızası, Büyük Vatanseverlik Savaşı'nın savaş alanlarında doğan Sovyet halkının yiğit evlatlarının -Sovyet Muhafızlarının- ölümsüz eylemlerini sonsuza dek koruyacaktır. Tarihin sayfaları ve halkın hafızası, sınırsız cesaretle, ölümü hiçe sayarak düşmanın arka cephesini tehdit eden ve birçok bölgede Sovyet iktidarını yeniden kuran Sovyet partizanlarının -işçilerin, köylülerin ve çalışan aydınların- kahramanlıklarını sonsuza dek koruyacaktır.

Kanlı faşist köpekler, eşi benzeri görülmemiş vahşetlerle halkımızı korkutmayı ve terörize etmeyi, onları Almanların

itaatkâr köleleri haline getirmeyi ve savaşıma iradelerini kırmayı amaçladılar. Bu vahşetlerine karşılık olarak, Nazi canavarları, giderek daha da şiddetlenen sönmeyen partizan savaşının ateşiyle karşı karşıya kaldılar.

: *“Rus halkı asla diz çökmeyecek.”* 3.000’den fazla özverili Sovyet vatanseverinin imzasını taşıyan bu değerli tarihi belge, basit okul defterlerine yazılmış olup, cephe hatlarını aşarak Leningrad kolektif çiftçilerinin ve partizanlarının acımasız, kana susamış bir düşmana karşı verdiği eşsiz, kahramanca mücadeleyi anlatıyor.

Sovyet aydınları, işçi sınıfının can damarı, Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında işçiler ve köylülerle birlikte savaşçıların ön saflarında kahramanca Alman işgalcilere karşı savaştılar.

Bizler, büyük Lenin’in zafer sancağı altında, Lenin’in çalışmalarının büyük halefi Yoldaş Stalin’in önderliğinde, son derece haklı bir kurtuluş savaşı yürütüyoruz. Bu mücadelede, Yoldaş Stalin’in 7 Kasım 1941’deki tarihi konuşmasında hatırlattığı büyük atalarımızın cesur imgelerinden ilham alıyoruz. Naziler, büyük Rus halkını ve tüm SSCB halklarını diz çöktürmeyi veya Almanlaştırmayı asla başaramayacaklar.

SSCB’nin çalışan aydın kesiminin sayısız birliği, tüm kuşakları, genç pilottan saygıdeğer, yaşlı akademisyene kadar, Büyük Vatanseverlik Savaşı günlerinde Alman işgalcilere karşı aktif savaşçılar ve güçlü vatanseverlik yükselişinin aktif katılımcıları olarak kendilerini gösterdiler.

“Sovyetler Birliği’nde, dünya tarihinin gördüğü en gerici, acımasız ve despotik güçlere karşı özgürlük, kültür, akıl ve ilerleme için tarihi bir mücadele yaşanıyor. Dünyanın kaderi, medeniyetin kaderi ve insanlığın binlerce yıldır süren zorlu bir mücadelede kazandığı en büyük kültürel hazinelerin kaderi bu mücadelenin sonucuna bağlıdır,” diye ilan ettiler SSCB’nin en önde gelen bilim insanları, tüm ülkelerdeki bilim insanlarına ve kültür insanlarına yaptıkları çağrıda , tüm bilim insanlarını ve dünyanın dört bir yanındaki dürüst insanları Hitler’in haydutlarının eşi benzeri görülmemiş vandalizmine karşı protesto etmeye ve Nazi Almanyası’na karşı nihai zaferi elde etmek için çabalarını ikiye katlamaya çağrıldılar.

II.

Burjuva toplumunda, aydınlar burjuvazinin ve toprak sahiplerinin paralı işçileri rolüne mahkumdur; maddi ve manevi olarak kapitalistlere ve toprak sahiplerine bağımlıdırlar, sömürücülerin zenginleşmesi, iktidarlarının güçlenmesi için çalışmaya zorlanırlar ve çoğu zaman da onların kaprislerine ve zorbalıklarına katlanmak zorundadırlar.

“Burjuvazi, daha önce onurlu kabul edilen ve saygıyla bakılan tüm mesleklerin kutsal havasını ortadan kaldırdı. Doktorları, avukatları, rahipleri, şairleri ve bilim insanlarını kendi ücretli çalışanlarına dönüştürdü.”¹

Devrim öncesi Rusya’daki aydın kesim, ülkemizin geri kalmışlığı ve Çarlık hükümetinin kitleleri kasıtlı olarak karanlıkta ve cehalet içinde tutması nedeniyle son derece küçüktü. Aydın kesimin, her burjuva toplumunda doğal olarak var olan “para babaları” olan kapitalistlere ve toprak sahiplerine bağımlılığı, Çarlık rejiminin sert ve acımasız baskısı altında daha da arttı.

Büyük Rus yazar A.P. Çehov, öykülerinde, romanlarında ve oyunlarında, kendisiyle aynı dönemde yaşamış olan devrim öncesi aydın kuşağı olan “kasvetli insanların” yaşamını ve ruh halini gerçeğe uygun bir şekilde yansıtmıştır.

müziyenlerin, yazarların ve benzerlerinin emeğini satın alır, hatta bazen kendilerine güvenilir bir kar getiren veya egemen sınıfların gücünü pekiştiren bu hizmetkarlara iyi para öderler. Ancak burjuva toplumunda, insanlığın ilerleme yolunda ilerlemesine yardımcı olan en iyi entelektüeller, bilim insanları, mühendisler ve sanatçılar genellikle gölgede kalır, bilinmez ve çoğu zaman herhangi bir destek olmadan yoksulluktan ölürlere. Devrimden önce bir konyak üreticisi, Rusya’da bilim ve teknolojiyi geliştiren en önde gelen Rus denizcilerinden, bilim insanlarından ve mucitlerinden çok daha ünlüydü.

¹ Marx ve Engels, Komünist Manifesto, 1940, s. 21.

Çehov'un "Birinci Sınıf Yolcu" adlı kısa öyküsünde, "Rusya'da yirmi kadar muhteşem köprü" inşa etmiş yetenekli bir kimyager ve inşaat mühendisi olan kahraman, muhatabına şöyle yakınıyor: "Size çağdaşlarımdan, yetenekleri ve çalışkanlıklarıyla dikkat çeken, ancak bilinmezlik içinde ölen birçok insanı gösterebilirdim. Bütün bu Rus denizciler, kimyagerler, fizikçiler, mekanikçiler, çiftçiler - popülerler mi? Rus sanatçılar, heykeltıraşlar ve edebiyatçılar eğitilmiş kitlelerimiz tarafından tanınıyor mu?"

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nden sonra, Sovyet iktidarı altında, Sovyet toplumunda, çalışan aydınlar ilk kez burjuvaziye değil, halka gerçekten hizmet etme ve halkın iyiliği için çalışma fırsatı buldular.

Ekim Devrimi'nden sonra, yabancı askeri müdahalenin yenilgiye uğratılmasının ardından ülkemizde gerçekleşen o devasa yaratıcı, yapıcı çalışmaların tamamı, Lenin ve Stalin'in partisinin önderliğinde, tamamen *bilimsel bir* temelde tasarlanmış ve yürütülmüştür.

Stalin'in beş yıllık planlarının öncüsü olan ünlü GOELRO planını (Rusya'nın Elektriklenmesi için Devlet Planı) ve yoldaş Stalin'in Lenin'e yazdığı bir mektupta (Mart 1921) bu planın önemine dair yaptığı klasik değerlendirmeyi hatırlayalım:

"Mükemmel, iyi yazılmış bir kitap. *Turnak işaretleri olmadan, gerçekten birleşik ve gerçekten devletçi bir* ekonomik planın ustaca bir taslağı. Ekonomik olarak geri kalmış Rusya'nın Sovyet üst yapısı altında, gerçekçi ve mevcut koşullar altında mümkün olan tek Marksist girişim."

Eski aydınların küçük bir kesimi—işçi sınıfının bakış açısını benimseyen, kaderlerini sonuna kadar işçi sınıfının kaderiyle birleştiren onlarca cesur ve devrimci insan—devrimden önce bile tüm güçlerini, hatta bazen canlarını bile halka hizmet etmeye adadılar.

Ekim Devrimi'nden sonra, eski aydınların en iyi temsilcileri devrimin önemini hemen kavradılar, gönülden benimsediler ve halkla birlikte yürüdüler. Herkes "Baltık Milletvekili"nin büyüleyici, berrak imajını hatırlar; devrimi tereddütsüz ve şüphe duymadan benimseyen, halkın yanında savaştan, bilimi işçilere getiren büyük bir bilim insanı. Dünyaca

nl biyolog K. A. Timiryazev (ki kendisi “Baltık Milletvekili” Profesör Polezhaev’in prototipi olmuştur), eski Bilimler Akademisi başkanı jeolog Karpinsky, Tsiolkovsky, Michurin, Williams ve GOELRO planı üzerinde çalışan bir dizi seçkin bilim insanı ve mühendis, Sovyet hkmetine yardım etmeye ve yeni bir Sovyet toplumu inşa etmeye hemen başladılar.

Sosyalist inşanın devasa leği ve başarıları, ülkemizin teknolojik ve kültürel olarak geri kalmış bir devletten güçlü bir sosyalist sanayi ve kolektif tarım gücüne dönüşümünün hızlı temposu ve hayatın tartışılmaz gerçekleri, eski aydınların en iyi kesimini, yani sosyalist inşa projesinde yeteneklerinin ve becerilerinin en geniş uygulamasını bulabileceklerini anlayan kesimi büyüledi ve onlara ilham verdi.

Akademisyen Bardin, “Bir Mühendisin Hayatı” adlı kitabında, Kuznetsk Metalurji Fabrikası’nın inşaatında liderlerden biri olarak işe başladığı ruh halini şöyle anlatıyor:

“Gurur duydum ve çok sevindim. Karmaşık yapılar benim için büyük bir ilgi alanıydı. Ama anavatanımda Amerikan tarzı bir fabrika kurmak; hayatım boyunca hayalini kurduğum şey bu değil miydi, bir mühendis olan ruhumun zlem duyduğu şey bu değil miydi? Ve herhangi bir mühendis için bu, mutluluk ve bir ideal olurdu.”

Eskiden bir gün böyle büyük bir tesiste baş mühendis olacağımı hiç düşünmemiştim, hele ki dev bir demirci gibi inşaat yöneticileri arasında olacağımı hiç hayal edemezdim.”¹.

Sovyet iktidarı yıllarında, eski aydınlar arasında bir farklılaşma, kırılma ve tabakalaşma süreci yaşandı. Bir kısmı tüm kalbiyle halka katıldı ve Sovyet rejimini takip ederek halka ve vatana sadakatle hizmet etti, tüm ruhlarını ve yeteneklerini ülkemizde yeni bir toplum inşa etmeye adadı. Eski aydınların bir diğer kısmı ise burjuva ideolojisinin ağır yükünün üstesinden gelemedi ve hatta bazıları burjuvaziden aldıkları hisseler, ikramiyeler ve temettülerin anılarına saplanıp kaldı, aydınların geri kalanından ayrılarak sabotaja yöneldi. Daha sonra, bu grubun bazı yeleri vatan düşmanları için sabotajcı

¹ I. Bardin, Bir Mühendisin Hayatı, 1938, s. 125-126.

ve casus olarak bile görev alarak kendilerini aydınlar saflarından uzaklaştırdılar. Ayrıca, uzun süre “bekle gör” tavrını benimseyen, ardından Sovyet rejimine “uyum sağlamaya” karar veren bir ara kesim de vardı. Alela'nın bu grubunun çoğu artık yaşılanıyor ve başarısız olmaya başlıyor.

“Ancak eski aydınların bu acı verici farklılaşma ve dağılma sürecinin yanı sıra,” diye belirtti Yoldaş Stalin, Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) 18. Kongresi'ne sunduğu raporda, “yeni bir aydın sınıfının oluşumu, seferberliği ve güçlerinin toplanması fırtınalı bir süreçti. İşçi sınıfı, köylülük ve işçi aydınlarının saflarından gelen yüz binlerce genç, üniversitelere ve teknik okullara gitti ve okuldan döndükten sonra aydınların tükenmiş saflarını doldurdu. Aydınlarla yeni kan aşıladılar ve onu yeni, Sovyet bir şekilde canlandırdılar. Aydınların tüm görünümünü kendi imgeleri ve benzerliklerinde temelden değiştirdiler. Eski aydınların kalıntıları, yeni, Sovyet halk aydınlarının derinliklerinde eridi. Böylece, halkla yakından bağlantılı ve toplu olarak onlara sadakatle ve gerçek anlamda hizmet etmeye hazır yeni bir Sovyet aydın sınıfı yaratıldı.”

Sonuç olarak, artık hem bileşimi hem de sosyo-politik görünümü bakımından eski burjuva aydınlarından temelde farklı olan büyük, yeni, popüler, sosyalist bir aydınlar sınıfına sahibiz.”¹.

Sovyet yönetimi altında aydınların faaliyetlerinin niteliği ve görünümü temelden değiştiği için, yeni bir aydınlar teorisine ihtiyaç duyuldu. Devrim öncesi aydınlarla, yani büyük ölçüde toprak sahiplerine ve kapitalistlere hizmet edenlere atıfta bulunan eski aydınlar teorisi, onlara güvenilmemesi ve onlarla mücadele edilmesi gerektiğini vurguluyordu. Yeni Sovyet aydınlarının ortaya çıkmasıyla bu eski teori geçerliliğini yitirdi.

Yoldaş Stalin şöyle öğretir: “Yeni aydınlar için yeni teori, köylü sınıfının ve köylülüğün çıkarları adına ona karşı dostane

¹ Stalin, Leninizmin Soruları. 11. baskı, s. 608.

bir tutum, ona karşı ilgi, ona saygı ve onunla işbirliği gerektirir.”¹.

Yoldaş Stalin’in sosyalist aydınlar hakkındaki öğretisi, sosyalist devlet hakkındaki öğretisiyle ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır.

Yoldaş Stalin, dünyadaki hiçbir devletin kendi aydınları, kendi kadroları olmadan yönetilemeyeceğini, yönetilemeyeceğini öğretir. Hele ki sosyalist bir devlet, kendi sosyalist, Sovyet aydınları olmadan yönetilemez; zira bu aydınların işlevleri, burjuva devletininkinden ölçülemez derecede daha karmaşık ve çeşitlidir. Sosyalist devlet, tarım da dahil olmak üzere tüm sektörleri, endüstrileri ve kültürleri yönetir.

Şehir ve kırsal kesimdeki kapitalist unsurların tasfiyesinden, sosyalist ekonomik sistemin sözde zaferine ve Stalin Anayasası’nın kabulüne kadar olan dönemde, SSCB, ülke içinde sosyalist devletin en temel ve en önemli işlevini, yani ekonomik, örgütsel ve kültürel-egitimsel çalışmayı tam anlamıyla geliştirmiştir. Sadece sosyalist bir devlete özgü olan bu işlev, çok sayıda nitelikli sosyalist aydın kadrosuna ihtiyaç duyar.

Sovyet iktidarı yıllarında, Bolşevik Partisi ve Sovyet hükümeti, sosyalist devlet için yeni kadrolar hazırlamak üzere muazzam bir çalışma yürüttü ve Sovyet aydınlarının kadrolarını özenle yetiştirdi.

Stalin’in beş yıllık planları sırasında, Bolşevik Partisi ve Sovyet hükümeti ülkemizde gerçek bir kültür devrimi gerçekleştirerek tüm ulusun ortalama kültür seviyesini ölçülemez derecede yükseltti. Okuma yazma bilmemezlik ortadan kaldırıldı, SSCB milletlerinin dillerinde evrensel zorunlu ilköğretim uygulandı ve SSCB’nin kasaba ve kırsal bölgelerinde on binlerce yeni okul inşa edildi. 1938/39 akademik yılında SSCB’deki öğrenci sayısı (tüm eğitim türleri dahil) 47 milyonu aşmıştı.

¹ Aynı kaynak.

Sadece altı yıl içinde (1933-1938), SSCB üniversitelerinde 476,600 genç uzman yetiştirildi. Bu meyve verdi. Böylece, yeni SSCB anayasasının taslağı hakkındaki raporunda ve Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) 18. Kongresi'nde Yoldaş Stalin,

ülkümüzde büyük, yeni, popüler, Sovyet, sosyalist bir aydın sınıfının ortaya çıktığını doğrulayabildi.

Yoldaş Stalin, Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) 18. Kongresi'ne sunduğu raporda, Sovyet aydınları meselesinde Parti'nin tutumunun tamamen açık olmasına rağmen, Parti'nin tutumuyla bağdaşmayan, Sovyet aydınlarına karşı yanlış ve küçümseyici bir tavrın hâlâ yaygın olduğunu belirtmiştir.

Sovyet aydınlarını "ikinci sınıf vatandaş" olarak gören bu yanlış görüşler Parti tarafından kesinlikle kınanmaktadır. Bu görüşler, öncelikle ülkemizde eski burjuva aydınlarından temelde farklı, yeni bir Sovyet aydın sınıfının ortaya çıktığını anlamamaktan kaynaklanmaktadır: "Sömürünün boyunduruğunu bilmeyen, sömürücüleri sevmeyen ve SSCB halklarına sadakatle ve gerçek anlamda hizmet etmeye hazır bir aydın sınıfı" (*Stalin*).

Bu tür görüşler, partinin "tüm işçileri ve tüm köylüleri kültürlü ve eğitilmiş hale getirmek istiyoruz ve bunu zamanla yapacağız" (*Stalin*) şeklindeki söyleminin yanlış anlaşılmasından da kaynaklanmaktadır.

Son yıllarda, sanayi işletmelerimiz, işlerini aksatmadan, genellikle fabrikada aldıkları ortaöğretim diplomasına sahip önemli sayıda genç işçiyi istihdam etmiştir.

çiftliklerde , yeni teknolojinin bolluğu ve yüz binlerce traktör ve biçerdöver sayesinde tarımsal emek, giderek endüstriyel emeğe yaklaştı. Bu durum, Sovyet köylerinde milyonlarca yetenekli, teknik bilgiye sahip ve teknolojiye yatkın işçinin ortaya çıkmasına yol açtı: traktör sürücüleri, biçerdöver operatörleri, şoförler, makine ve traktör-treyler tamircileri vb. Büyük ölçekli, kolektif, mekanize tarım, yetenekli tarımsal işçi örgütleyicilerinden oluşan bir kadro gerektirir ve bunlar Sovyet köylerinde hızla ortaya çıktı; on binlerce ziraat mühendisi, yüz binlerce kolektif çiftlik başkanı,

milyonlarca kolektif çiftlik ekip lideri, ekip lideri, çiftlik müdürü, kulübe-laboratuvar müdürü vb.

Yoldaş Stalin'in Tüm Birlik Komünist Partisi'nin (Bolşevikler) 18. Kongresi'nde ortaya koyduğu büyük slogan, büyük vizyon—"Tüm işçileri ve tüm köylüleri kültürlü ve eğitilmiş kılma istiyoruz ve bunu zamanla yapacağız"—gerçekten de zafer kazanmış sosyalizm ülkesinde zaten yaratılmış olan güçlü maddi ve teknik üretim altyapısına, tamamladığımız kültürel çözüme dayanmaktadır. Sovyet iktidarı, halkta eşi benzeri görülmemiş bir bilgi susuzluğu, kültür ve eğitim özlemi uyandırmış ve kültürel düzeylerini yükseltme fırsatı sağlamıştır.

Sadece Sovyet iktidarı altında, çalışan aydınlar için "akılcı, iyi ve ebedi olanı ekmek" ve yaratıcı ve kültürel faaliyetlerinin sonuçlarını, meyvelerini mümkün olan en kısa sürede görmek ve şairin bir zamanlar hayalini kurduğu o "içten teşekkürleri" halktan almak için gerçekten sınırsız fırsatlar açıldı...

Dünyanın hiçbir ülkesinde, sosyalist bir ülkede olduğu gibi, çalışan aydınlar bu kadar ilgi ve özenle, halktan bu kadar saygı ve onurla çevrili değildir; yetenekli, becerikli ve çalışkan her işçinin gücünün ve yeteneklerinin tam olarak ortaya çıkması için bu kadar elverişli koşullar hiçbir yerde yoktur.

Çalışan aydınları, halkına sadakatle hizmet etmiş, tüm yeteneklerini ve becerilerini Sovyet toplumunu güçlendirmeye, geliştirmeye ve savunma kabiliyetini artırmaya adanmıştır. İşçi ve köylülerin, çalışan aydınlarla olan ittifaklarıyla pekiştirilen kırılmaz, güçlü ittifakı, Sovyet toplumunun refahının ve gelişiminin temeli olmuş, toplumumuzu ileriye taşımış ve taşımaya devam etmekte, ayrıca askeri gücünü de güçlendirmektedir.

III

Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında, SSCB'nin çalışan aydınları, işçiler ve köylülerle birlikte, Alman işgalcilere karşı cesurca savaştılar ve tüm ruh güçlerini, yeteneklerini ve "yaratıcı potansiyellerini" Sovyet vatanının savunmasına

adadılar. Savaş sırasında, işçiler ve köylüler ile SSCB'nin aydınları arasındaki ittifak daha da güçlendi. Sovyet aydınları, Almanların tamamen yenilgiye uğratılması için verilen büyük tarihi mücadelede Sovyet halkının ön saflarında yer almaktadır. Almanca işgalciler için tam dolu rota Sovyetler Birliği halklarını yok etmeyi ve köleleştirmeyi amaçlayan kana susamış Hitlerci klik .

Sovyet aydınları “şimdi mezarın yattığını” biliyor, Rus halkının ve SSCB'nin diğer halklarının gelecek nesiller boyunca kaderinin belirlendiğini biliyor. Acımasız ve kanlı bir savaşın ateşinde şu soru karara bağlanıyor: SSCB halkları özgür olacak, insan gibi yaşayacak, yeni bir toplum inşa etmeye ve geliştirmeye devam edecek mi, yoksa Nazi canavarları, en vahşi ve acımasız emperyalistler tarafından köleleştirilecek mi?

Sovyet aydınları, tüm ilerici insanlıkla birlikte faşist yamyamlara karşı verdiğimiz büyük mücadelenin sonucunun, özellikle SSCB topraklarında cereyan eden bu mücadelenin, insanlık tarihinin kaderini ve gelecekteki seyrini belirleyeceğini biliyor: İnsanlık ilerleme, bilim, kültür, medeniyet, demokrasi yolunda devam edecek mi, yoksa tüm dünya medeniyeti, insanlığın en iyi başarıları ölüm ve yıkımla tehdit edilecek ve insanlık tarihinin en karanlık ve kasvetli zamanlarına geri mi dönecek?

Faşist yamyamların akıl almaz ifşaatları, Hitler'in generallerinin canavarca, insanlık dışı emirleri, Hitler'in vahşilerinin geçici olarak ele geçirdikleri topraklarda işlediği canavarca, yaygın vahşetler, Nazi Almanyası'nın geçici bir zaferi durumunda bile SSCB halklarını ve tüm insanlığı neyin tehdit ettiğine dair hiçbir şüphe bırakmıyor.

Hitlerci klik, kendilerini kültür ve medeniyetin ölümcül düşmanları, barbarlığın, vahşetin ve acımasızlığın, kitlelerin tamamen köleleştirilmesinin ve karartılmasının “ideologları” ve uygulayıcıları olarak alaycı bir şekilde ilan etti.

“Evrensel eğitim diye adlandırılan şeye bir an önce son vermeliyiz. Evrensel eğitim zehirdir... Alt sınıfların büyük çoğunluğuna okuma yazma bilmemenin avantajını sunuyoruz.”

İşçi sınıfının ve genel olarak halkın kültürel seviyesi ne kadar düşükse, iktidarı elimizde tutma şansımız o kadar artar.

Biz barbarız ve barbar olmak istiyoruz. Bu onursal bir unvan... Modern dünya sona eriyor. Tek amacımız bu dünyanın yok edilmesi.

“Kültür, medeniyet, insanlık vb. aptallık, korkaklık ve kibirin bir karışımıdır,” işte narsist, cahil ve sadist Hitler, finansal kapitalin iradesiyle Almanya’da iktidarı ele geçirip Avrupa’yı ve tüm dünyayı fethetmek için, haydutlarına böyle öğretiyordu.

“Akıl çağının sonunda yaşıyoruz, düşüncenin egemenliği normal yaşamın patolojik bir bozulmasıdır...”

“Bilinç, Yahudi icadıdır: sünnetle, bir insanın sakat bırakılmasıyla aynı şeydir... Ne ahlak alanında ne de bilim alanında gerçek yoktur,” diye ilan eder en büyük yalancı Hitler.

Hitlerci “yüzün” takındığı Sovyet halkının Almanlaştırılması planları, ele geçirdikleri topraklardaki tüm kültürel kurumların, tüm kültürel tarihi değerlerin sistematik ve metodik bir şekilde yok edilmesini değil, aynı zamanda aydınların doğrudan fiziksel olarak ortadan kaldırılmasını, sadece savaş sırasında değil, savaş sonrasında da “yok edilmesini” içermektedir.

Nazi gazetesi *Völkischer Beobachter* şöyle yazmıştı: “Çeklerin çok fazla aydın kesimi var. Çok fazla genç Çek’in üniversitelerde okuduğunu kabul etmek gerekir.” Bu gerekçeyle, Kasım 1939’da Naziler Prag Üniversitesi’nde, Brno’daki üniversitelerde ve diğer Çek şehirlerinde kanlı bir pogrom düzenleyerek yüzlerce Çek erkek ve kadın öğrenciyi öldürdüler ve işkence ettiler. Faşist yamyamlar kadın öğrencilere tecavüz ettikten sonra yanan sigaralarını göğüslerinde söndürdüler.

Hitler’in çılgın köpeklerinden biri, Çeklere (ve genel olarak Slav halklarına) yönelik Nazi politikasını açıkça dile getirdi: “*Kültürel katmanı söküp yok etmeliyiz.*”

Hitler’in *National Zeitung* gazetesi, savaştan sonra Nazilerin ele geçirdiği topraklarda kalan aydınların “yavaş yavaş ortadan kaldırılması” ve yok edilmesi gerektiğini ilan etti. Bu yamyam gazete, “Savaştan sonra yöneteceğimiz

topraklarda kalan az sayıdaki dar görüşlü aydın ya yeniden eğitilecek ya da yavaş yavaş yok edilecek” diye yazdı.

Naziler, Sovyet aydınlarına karşı özellikle vahşi bir nefret besliyorlardı. Alman komutanlığı, subayları ve askerleri için “Belediye Başkanlarıyla Bir Sohbet” adlı özel bir anket geliştirdi; bu ankette Nazilerin öncelikle yok etmeyi hedeflediği kurumlar ve insan kategorileri listelenmişti.

Bu belge aşağıdaki karakteristik soruları içermektedir: “Şehir dışından gençler (özellikle Leningrad ve Moskova bölgelerinden öğrenciler) var mı?”; “aktivistler”; “eski öğretmenler”; “eski kolektif çiftlik yöneticileri”; “eski belediye sekreterleri”; “okullar”; “kulüpler”, vb.

Hitler’in haydutları ve vahşileri, geçici olarak işgal ettikleri topraklarda binlerce okul, hastane, kulüp, kütüphane ve bilimsel enstitüyü havaya uçurup yakarak, Rus, Ukraynalı, Belaruslu ve SSCB’nin diğer halklarının sayısız değerli tarihi ve kültürel anıtını yok ettiler. Hitler’in yamyamları, geri çekilme sırasında kaçmayı başaramayan binlerce öğretmen, doktor, mühendis, Sovyet çalışanı ve ailelerine karşı en vahşi şiddet ve istismarı uyguladılar; onları kurşuna dizdiler, astılar, işkence ettiler ve vahşice öldürdüler.

Örneğin, Naziler Oboyan kasabasında öğretmen Vera Bukreeva’yı astılar. Rostov’da Nazi canavarları mühendis Gordeyev’in karısına tecavüz edip onu parçalara ayırdılar ve Profesör Rozhdestvensky’nin tüm ailesini idam ettiler. Yüzlerce, binlerce benzer olaydan bahsedilebilir.

Almanların geçici olarak işgal ettiği topraklarda, Sovyet aydınları en alçakça taciz ve aşağılamalara maruz kaldılar. Örneğin, Harkiv’de, Almanlar gelişlerinin ilk günlerinde Ukraynalı sanatçıları Harkiv’in merkez caddelerinde su dolu fiçılar taşımaya zorladılar.

Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında, zorlu sınav günlerinde, Sovyet aydınları cesaret ve metanet, ateşli Sovyet vatanseverliği ve Alman haydutlarına karşı yakıcı bir nefret sergilediler.

Almanlar Kalinin’i işgal ettiğinde, nüfusunun yedide altısından fazlası kaçtı. Herkes, yıllarca değer verdikleri evlerini terk ederek, tüm eşyalarını geride bırakarak, kanlı

Alman işgalcileriyle aynı havayı solumaktan veya aynı sokaklarda yürümekten kaçınmak için ayrıldı.

Dikkat çekici bir şekilde, Almanlar Kalinin’de geçirdikleri iki ay boyunca tek bir kamu hizmetini bile yeniden faaliyete geçiremediler. Tek bir işletmeyi bile yeniden kurma girişimleri başarısız oldu . Bunun nedeni, Almanlarla iş birliği yapmaya istekli tek bir mühendis, teknisyen veya uzman bulamamalarıydı.

Hem cephede hem de cephe gerisinde, işçi sınıfının can damarı olan Sovyet aydınları, Alman işgalcilere karşı işçiler ve köylülerle birlikte özverili bir şekilde mücadele ettiler.

Burada, yedi cesur genç Stalinist pilot, genç Sovyet entelektüeli, 25 faşist uçağa karşı savaşıyor: Yüzbaşı Eremin, Yüzbaşı Zapryagayev, Teğmen Skotnoy, Teğmen Martynov, Teğmen Sedov, Teğmen Salamatın ve Başçavuş Korol. Yetenekli Sovyet tasarımcı ve Sosyalist Emek Kahramanı Yoldaş Yakovlev tarafından yaratılan güçlü ve güzel Yak savaş uçaklarıyla düşmana saldırıyorlar. Düşmanı sayısal üstünlükle değil, cesaret ve beceriyle alt ediyorlar; yedi faşist uçağı düşürüyor, geri kalanları dağıtıyor ve kayıpsız geri dönüyorlar.

Yüz binlerce Sovyet entelektüeli, Büyük Vatanseverlik Savaşı cephelerinde komutan, siyasi işçi, pilot, topçu, tank mürettebatı, doktor, askeri mühendis, askeri teknisyen ve benzeri olarak kahramanca savaştı.

Cephede oldukları süre boyunca ekipleriyle iletişimlerini sürdürerek onları cephe gerisinde savaşmaya teşvik ediyorlar. Örneğin, Saratov Öğretmen Enstitüsü’nün araştırmacıları ve öğrencileri, yakın zamanda enstitüde öğrenci olan Teğmen V. Petrov’un cepheden yazdığı bir mektubu büyük bir memnuniyetle okudular.

“Gerçekten yaşamak, okumak ve çok sevdiğim bilimin peşinden koşmak istiyorum ve hayata ve vatana duyduğum bu sevgi, ölüme karşı bir küçümseme, korkusuzluk ve cesaret doğuruyor. Şundan emindim: Rus toprakları işgalciler için bir mezardı ve öyle de kalacak; büyük halkımız yenilmezdir. Vatanımın düşünceleriyle, Stalin’in adıyla savaşa gidiyorum!” diye yazıyor genç Sovyet vatanseveri.

İşte, kahramanca ölümünden sonra cebinde bulunan Komsomol bürosu yürütme sekreteri Ivan Balabanov'dan dokunaklı bir mektup; zarfın üzerinde ise şu not yer alıyor: "Öldürülürsem bunu okuyun":

"Arkadaşlar, Komsomol savaşçıları! Bu mektubu size belirleyici saldırıdan önce yazıyorum. Bunu ancak öldürüldüğüm takdirde okuyacaksınız. İçinde bana en değerli olan düşüncelerimi yazıyorum. Bugün ya da bir gün, son anlarımda düşüneneğim her şeyi içeriyor."

21 yaşındayım ve hayatı seviyorum. Ve hepimiz, büyük vatanımızın, sevgili Stalin'imizin çocukları, onun tarafından yetiştirilmiş ve eğitilmiş olarak, hayatı seviyoruz, yaşamayı seviyoruz. Bu yüzden ölümden korkmuyoruz. Her birimiz ölümlerle birçok kez yüzleştik ve ondan nefret ettik, çünkü hayat için, neşeli gençliğimiz için, kızlarımızın mutlu gençliği için, babalarımızın ve annelerimizin huzurlu yaşlılığı için, tüm halkımızın mutluluğu için savaşıyoruz.

İyi savaştık beyler, bir sürü faşisti alt ettik ve eğer savaşta ölürsem, size son emrim şudur: Babamız büyük Stalin'e layık olun, Stalin'in ordusunun korkusuz savaşçıları olun ve Sovyet topraklarında en az bir Alman işgalcisi olduğu sürece kalbiniz asla sakinleşmesin ve elleriniz asla yorulmasın!

Hoşça kalın, silah arkadaşlarım! El sıkışıyorum ve sizlere yeni başarılar ve zaferler diliyorum.

Sizin Vanya Balabanov'unuz."

Modern savaş, devletin ve halkın tüm gücünün, teknolojinin, ekonominin ve halkın tüm fiziksel ve ahlaki gücünün en büyük sınavıdır.

Ülkemiz, Nazi Almanyası'nın ani ve hain saldırısının dayattığı savaşın ağır sınavına dayandı ve kendisini devasa bir mücadele için teknik, ekonomik ve manevi olarak donanımlı buldu. Bu mücadele, Sovyet halkının Lenin ve Stalin Partisi, Sovyet hükümeti, sevgili liderleri, halkın babası ve öğretmeni olan büyük Stalin etrafında sergilediği en büyük ahlaki ve siyasi birlik ve dayanışmayı gösterdi. Vatanımız bu inanılmaz derecede zorlu mücadeleden ancak parti ve hükümetin Stalin'in sosyalist sanayileşme, tarımın kolektifleştirilmesi,

sosyalist devletin ve sosyalist aydınların güçlendirilmesi konusundaki öğretilerini kararlılıkla uygulaması sayesinde kurtuldu. Vatanımız, büyük Sovyetler Birliği'nin eşit halklarının kırılmaz kardeşlik dostluğu sayesinde hayatta kaldı.

Modern motorlu araçlar ve yedek kuvvetler savaşında, sadece cephedeki birlikler değil, fabrikalar, laboratuvarlar, tasarım büroları ve “ruh mühendisleri” -yazarlar, şairler, sanatçılar, müzisyenler- de yaratıcı silahlarıyla savaşıyorlar.

Sovyet aydınlarının bu sayısız birliği Büyük Vatanseverlik Savaşı'nda nasıl bir performans sergiledi?

Savaş, askeri teçhizatımızın kalitesinin düşmaninkine sadece eşit değil, hatta ondan üstün olduğunu göstermiştir. Uçaklarımızın Almanlardan, tanklarımızın da Almanlardan üstün olduğu herkesçe bilinmektedir. Topçularımızın ve otomatik hafif silahlarımızın yüksek kalitesi de aynı şekilde herkes tarafından bilinmektedir.

Savaştan önce bile, Sovyet vatanseverlerinin yaratıcı zihinleri -ülkenin savunmasını güçlendiren bilim insanları, mühendisler ve tasarımcılar- enerjile dolup taşıyordu. Bu yüksek unvanı alan Sosyalist Emek Kahramanlarının isimlerini ve başarılarını sıralamak yeterlidir. Ülkemiz ve Kızıl Ordu, Kızıl Ordu için özellikle önemli yeni silahların icadı nedeniyle Sosyalist Emek Kahramanı Yoldaş Degtyarev'in olağanüstü başarılarının farkındadır. Savaş uçaklarının hızını önemli ölçüde artırmak için geniş olanaklar açan aerodinamik alanındaki olağanüstü bilimsel başarıları nedeniyle, Sovyet teorik aerodinamik okulunun lideri Akademisyen Chaplygin'e Sosyalist Emek Kahramanı unvanı verilmiştir.

Yeni tip silahlar (hafif silahlar, uçaklar, uçak motorları) geliştirme alanındaki olağanüstü başarılarından dolayı, cesur yenilikçilerden ve ileri teknik düşünceye sahip kişilerden oluşan bir gruba Sosyalist Emek Kahramanı unvanı verildi: Tokarev, Polikarpov, Shpitalny, Grabin, Yakovlev, Mikulin, Klimov, Ivanov, Krupchatnikov.

1941 yılında, bilim, teknoloji ve sanat alanlarında çok sayıda isim, olağanüstü bilimsel çalışmaları, icatları ve sanatsal başarıları nedeniyle çağımızın en büyük bilim insanı Yoldaş

Stalin'in adını taşıyan ödüllere layık görüldü. Bilim, teknoloji ve sanatı ilerleten Stalin Ödülü sahiplerinin isimleri ülkemiz genelinde tanındı.

Bunlar arasında fizik ve matematik bilimlerini eserleriyle zenginleştiren bilim insanları: Akademisyen Vinogradov, Topçu Tümgeneral Gelvikh, Akademisyen Kapitsa, Akademisyen Muskhelishvili; teknik bilimleri geliştiren bilim insanları: Profesör Vlasov, en yaşlı Rus gemi yapımcısı Akademisyen Krylov, gemi yapımcısı bilim insanı Shimansky; Sovyet kimya bilimini geliştiren bilim insanları: Akademisyenler Bakh, Semeniv, Frumkin; biyoloji bilimlerini başarıyla geliştiren bilim insanları: SSCB Bilimler Akademisi Başkanı Komarov ve Akademisyen Orbeli bulunmaktadır.

Stalin Ödülü sahipleri Akademisyenler Lyoenko, Pryanishnikov ve Skryabin, tarım bilimindeki çalışmalarıyla geniş çapta tanınmaktadır. Akademisyen Bogomolets, Akademisyen Burdenko, Profesör Lurye, Akademisyen Pavlovsky ve Akademisyen Filatov, bilimsel çalışmalarıyla Sovyet ve dünya tıp bilimini zenginleştirmiştir. Akademisyen Obruchev, Profesör Pustovalov ve Jeoloji Bilimleri Doktoru Senyukov, jeoloji ve mineraloji bilimlerine değerli katkılarda bulunmuştur. Hem genç hem de yaşlı birçok seçkin bilim insanına ikinci derece Stalin Ödülü verilmiştir.

Birinci, ikinci ve üçüncü dereceden çok sayıda Stalin Ödülü, askeri buluşlar da dahil olmak üzere olağanüstü icatlar için verildi. Stalin Ödülü sahipleri arasında Degtyarev, Tokarev ve diğer Sosyalist Emek Kahramanlarının yanı sıra, Sovyet teknik düşüncesinin önde gelen onlarca ismi de yer alıyordu.

Savaş sırasında, Sosyalist Emek Kahramanları ailesi, bilim, teknoloji ve sosyalist sanayi alanlarında yeni seçkin isimlerle genişledi. Kızıl Ordu'nun savaş gücünü artıran bir silah türünün icadı ve tasarımındaki olağanüstü başarılarından dolayı Yoldaş Kostikov'a Sosyalist Emek Kahramanı unvanı verildi. Uçak motoru yapımında önemli ilerlemeler Sosyalist Emek Kahramanı Yoldaş Şvetsov tarafından kaydedildi. Sosyalist Emek Kahramanı İlyushin tarafından tasarlanan müthiş İlyushin savaş uçağı, cephede haklı bir üne kavuştu. Yeni tip savaş uçaklarının seri üretiminin organize edilmesi ve

uygulanmasındaki olağanüstü başarılarından dolayı, Havacılık Sanayi Halk Komiserliği'nin üst düzey yetkilileri Şahurin, Dementyev, Voronin ve Tretyakov'a Sosyalist Emek Kahramanı unvanı verildi.

Kotin ve Zaltsman, yeni tip tankların geliştirilmesi ve seri üretiminin organize edilmesindeki olağanüstü başarılarından dolayı Sosyalist Emek Kahramanı unvanına layık görüldüler.

Sovyet vatanının savunmasında kahramanca ve özverili çalışmalarıyla öne çıkan binlerce mühendis, tasarımcı, iş insanı ve işçi, yeni silah türlerinin yaratılması ve geliştirilmesi, silah, mühimmat ve yakıt üretimi gibi devlet görevlerinin örnek teşkil edecek şekilde yerine getirilmesi, savaş sırasında bile şok inşaat projeleri ve savunma hatlarının inşası görevlerinin başarıyla tamamlanması nedeniyle ödüllendirildi. Sovyetler Birliği Nişanları ve Madalyaları, Halk Silahlanma Komiserliği ve Halk Mühimmat Komiserliği çalışanlarına , yüksek kaliteli yakıt üretimini artırmanın en zorlu sorunlarını başarıyla çözen petrol endüstrisi çalışanlarına, şok inşaat projelerinde çalışanlara ve Moskova ve Leningrad'daki çalışanlara verildi.

Savaş sırasında Sovyet biliminin, yaratıcı ve öncü bilimsel düşüncenin ve bilim ve teknoloji alanındaki cesur yenilikçilerin rolü daha da arttı. Savaş zamanında ülkenin artan talepleri doğrultusunda bilim ve sanayi alanındaki yenilikçilerin hareketine öncülük edecek olan ileri Sovyet biliminin merkezi olarak SSCB Bilimler Akademisi'nin önemi daha da belirginleşti.

Bolşevik Partisi ve Sovyet hükümeti, ülkemizde bilimin gelişmesine her zaman önem vermiştir. Dünyanın hiçbir yerinde bilim bu kadar yüksek bir saygınlığa sahip değildir ve hiçbir yerde bilim insanları ve mucitler için sosyalist bir ülkedeki kadar elverişli koşullar yaratılmamıştır. Savaş sırasında bile, Sovyet hükümeti ülkemizdeki bilimsel faaliyetin daha da geliştirilmesine olağanüstü önem vermiştir.

24 Mart 1942'de, Bilimler Akademisi Başkanı V. L. Komarov, SSCB Halk Komiserleri Konseyi Başkanı Yoldaş Stalin'den bir telgraf aldı. Telgrafta, teşkilat talimatlarının yanı sıra şu ifadeler yer alıyordu: "Savaş zamanının zorlu

koşullarına rağmen, Bilimler Akademisi'nin bilimsel faaliyetlerinin ülkenin artan taleplerine paralel olarak gelişeceğine ve Bilimler Akademisi Başkanlığı'nın sizin liderliğinizde Akademi'nin karşı karşıya olduğu görevleri yerine getirmek için gerekli her şeyi yapacağına olan güvenimi ifade ediyorum.”

Bilimler Akademisi Başkanı V. L. Komarov, ülkemizin önde gelen tüm bilim insanlarının düşüncelerini, duygularını ve özlemlerini ifade ederek, Yoldaş Stalin'e verdiği cevapta şunları yazdı: “Saygıdeğer ve sevgili Joseph Vissarionovich! Telgrafınız beni derinden etkiledi ve vatanının ve halkının liderinden doğrudan aldığı bu satırların bu emektar Rus bilim insanına getirdiği büyük mutluluk için size yürekten teşekkür ediyorum. Savaş zamanının zor koşullarına rağmen, Bilimler Akademisi'nin bilimsel çalışmalarının ülkenin artan talepleri doğrultusunda gelişeceğine olan güveniniz, gücümü büyük ölçüde artırıyor. Tüm Sovyet bilim insanlarının bu duyguları paylaştığına inanıyorum; telgrafınızda, Büyük Vatanseverlik Savaşı'nın korkunç günlerinde Sovyet biliminin ihtiyaçlarına yönelik Parti ve hükümetin sarsılmaz endişesini görüyorlar ve kendilerine duyulan güveni haklı çıkarmaya kararlılar. Size, Joseph Vissarionovich, eylemle karşılık vermek istiyorum: Ural ve diğer doğu bölgelerinin kaynaklarını savunma ihtiyaçları için seferber etme çalışmalarını yoğunlaştırmak ve tüm Akademinin azami ve acil yardıma yönelmesini sağlamak.” ön.”

Bilimler Akademisi Başkanı V. L. Komarov'un önderliğinde, Sovyetler Birliği'nin askeri gücünü güçlendirmeyi amaçlayan, Bilimler Akademisi'nin bilimsel kurumlarının faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik bir dizi öneri geliştirildi.

SSCB Halk Komiserleri Konseyi, Bilimler Akademisi Başkanı V. L. Komarov tarafından sunulan önerileri onayladı. Halk Komiserleri Konseyi Başkanı Yoldaş Stalin'in Akademi Başkanı V. L. Komarov'a gönderdiği ikinci telgrafta şu ifadeler yer alıyordu: “Hükümet, Sovyetler Birliği'nin askeri gücünü güçlendirmeyi amaçlayan, Bilimler Akademisi'nin bilimsel kurumlarının, tam üyelerinin ve muhabir üyelerinin

faaliyetlerinin kapsamlı bir şekilde genişletilmesine ilişkin önerilerinizi memnuniyetle kabul etmektedir.”

Umarım SSCB Bilimler Akademisi, bilim ve üretim alanındaki yenilikçiler hareketine öncülük eder ve halkımızın ve diğer tüm özgürlük seven halkların en büyük düşmanı olan Almanlara karşı süregelen mücadelede ileri Sovyet biliminin merkezi haline gelir. faşizm .

işgalcilere karşı verdiği Büyük Vatanseverlik Savaşı'nın zorlu zamanlarında , sizin başkanlığımızdaki SSCB Bilimler Akademisi'nin Anavatan'a karşı yüce vatanseverlik görevini onurlu bir şekilde yerine getireceğine olan güvenini ifade eder.”¹ Yoldaş Stalin'in bu talimatları, Sovyetler Birliği'ndeki tüm bilim insanların sonrakı çalışmaları için tarihi bir öneme sahipti. Anavatan ve halk liderinin talimatlarından ilham alan Sovyet bilim insanları, Anavatan'a karşı vatanseverlik görevlerini daha da büyük bir enerjiyle yerine getirmeye başladılar.

11 Nisan 1942'de, bilim ve teknoloji alanındaki üstün çalışmaların yanı sıra üretim yöntemlerindeki üstün icatlar ve iyileştirmeler için Stalin Ödülleri'nin verilmesine ilişkin bir hükümet kararnamesi yayımlandı.

1941 yılının en iyi çalışmaları için verilen Stalin Ödülleri (106 ödül verildi), Sovyet bilim insanların, mucitlerinin ve üretim organizatörlerinin, tüm halkla birlikte, nefret edilen düşmana karşı zafer uğruna özverili bir şekilde çalışarak elde ettikleri büyük başarıların canlı bir göstergesiydi.

Bilindiği üzere, güçlü metalurji ve makine imalat tesisleri, tükenmez ve çeşitli demir, demir dışı ve hafif metaller, yakıt ve kimya tesisleri için hammadde kaynaklarına sahip Ural ve Sibiryaya bölgeleri, vatanımızın savunması için askeri-sanayi üssünde son derece önemli bir rol oynamaktadır.

¹ M. Mitin'in "Bilim ve üretimde yenilikçiler hareketine önderlik edin" başlıklı makalesinden alıntı, "Marksizmin Bayrağı Altında", Sayı 4, 1942, s. 7-8.

Vatan savunma fonuna değerli bir katkı sağlayan ve birinci derece Stalin dl'ne layık görülen alışma, SSCB Bilimler Akademisi Başkanı V. L. Komarov liderliğindeki bir grup akademisyen ve araştırmacı tarafından yürütülen ‘‘Savaş Zamanında Ural Ulusal Ekonomisinin Geliştirilmesi zerine’’ adlı çalışmadır. Bu alışmaya Ural bölgesindeki fabrika, ulaşım, tarım ve parti örgütlerinden çalışanlar dahil olmuştur. Akademisyen V. L. Komarov’un komisyonu, savaş zamanında Ural ulusal ekonomisinin geliştirilmesiyle ilgili önemli konuları ele almıştır; bunlar arasında demir metalurjisi, inşaat malzemeleri, enerji, yakıt, su yönetimi, orman kimyası, demiryolu taşımacılığı ve tarım alanlarında hammadde, teknolojik ve ekonomik önlemler yer almaktadır. Bu alışma, Ural’a tahliye edilen işletmelerin verimli bir Şekilde konuşlandırılmasını ve kullanılmasını ve Ural savunma sanayisinin genel gelişimini kolaylaştırmıştır.

1942 yılında, SSCB Bilimler Akademisi Başkanı Akademisyen V. L. Komarov tarafından görevlendirilen bir komisyon, Ural, Batı Sibirya ve Kazakistan’ın kaynaklarının ülkenin savunma ihtiyaçları için seferber edilmesi konularını geliştirmeye devam etti. Komisyonun toplantılarından birinde, Akademisyenler I. P. Bardin ve E. V. Britske’nin raporlarında, Kazakistan’ın demir ve demir dışı metalurjisini geliştirmek, kömür üretimini artırmak, elektrik üretimi için rezervleri genişletmek, ekili alanları genişletmek ve benzeri önlemler ayrıntılı olarak ele alındı. Stalin dl sahipleri arasında, Sovyet ve küresel bilimi ilerleten en önde gelen bilim insanlarımız, araştırma enstitülerinin başkanları ve ekiplerimiz yer alıyordu.

Fizik ve matematik bilimleri alanında Stalin dlleri, yarı iletkenlerin elektriksel özelliklerinin incelenmesi üzerine yaptığı çalışmalar nedeniyle Akademisyen A. F. Ioffe’ye, matematiksel araştırmaları nedeniyle Akademisyen S. N. Bernstein’e ve salınım teorisi ve radyo dalgası yayılımı alanındaki araştırmaları nedeniyle Akademisyenler L. I. Mandelstam ve N. D. Papaleksi’ye verildi.

Tıp bilimleri alanında, patolojik anatomi alanındaki çalışmaları nedeniyle Akademisyenler A. I. Abrikosov ve N. N.

Anichkov'a, cerrahi alanındaki çalışmaları nedeniyle ise Akademisyen S. I. Spasokukotsky'ye ödüller verildi. Buluşlar kategorisinde, bir dizi hastalığın (novokain bloğu ve yağ-balsamik pansuman) yeni tedavi yöntemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması nedeniyle Onursal Bilim İnsanı A. V. Vishnevsky'ye ikinci derece Stalin dl verildi. Biyolojik bilimler alanında ise, biyokimya alanındaki araştırmaları nedeniyle Akademisyen Ya. O. Parnas'a birinci derece Stalin dl verildi.

Teknik bilimler alanında, Akademisyen B. G. Galerkin'e silindirik kabukların elastik denge teorisi üzerine yaptığı araştırmalar nedeniyle ve Bilimler Akademisi yesi S. A. Khristyanovich'e aerodinamik teorisi üzerine yaptığı çalışmalar nedeniyle ödüller verildi.

Jeoloji bilimleri alanında dl, Kola Yarımadası'ndaki mineral kaynakları üzerine yaptığı çalışmalar nedeniyle Akademisyen A.E. Fersman'a verildi. Birinci derece Stalin dl, Azerbaycanlı jeolog A.A. Yakubov'a, çamur volkanları ve bunların petrol retimiyile ilişkisi üzerine yaptığı ve yeni petrol yataklarının aranması ve keşfinde endüstriye rehberlik sağlayan, büyük bilimsel ve pratik öneme sahip çalışmaları nedeniyle verildi. İkinci derece Stalin dl sahibi Kazak jeolog K.I. Satpayev'in çalışmaları da büyük bilimsel ve pratik değere sahiptir. Bu alışmalar, SSCB'nin en büyük bakır cevheri yatağı olan Dzhezkazgan bakır cevheri yatağının jeolojik rezervlerini belirlemiş ve bakır, demir, manganez ve polimetalik cevher yatakları hakkında değerli bilgiler içermektedir.

Sosyalist tarımın yenilikçileri arasında, Sovyetler Birliği'nin Uzak Kuzeyinde tarım teorisi ve pratiği üzerine yaptığı çalışmalarla Stalin dl'nn birincilik derecesini alan Tüm Birlik Bitki Yetiştirme Enstitüsü müdürü I. G. Eikhsfeld'in de önemli bir yeri vardır. Kuzey koşullarına uyarlanmış patates, yulaf, meyve ve yem bitkisi eşitleri geliştirmiştir.

Kimya bilimlerinde, Stalin dl'nn birinci derecesi, organik kimya alanındaki olağanüstü bilimsel çalışmaları nedeniyle en önde gelen kimyagerlerden biri olan Akademisyen N. D. Zelinsky'ye verildi. Akademisyen N. D.

Zelinsky, Sovyet kimyagerler okulunun kurucusu olan dünyaca ünlü bir bilim insanıydı . Gaz maskesinin icadı gibi insanlığa paha biçilmez bir hizmette bulunduğu kabul edilmektedir .

Birinci sınıf Stalin Ödülü, Profesör V. P. Potemkin liderliğindeki bir tarihçi ekibine, “Diplomasi Tarihi” adlı olağanüstü kitapları nedeniyle verildi. Bu paha biçilmez eser, Sovyet okuyucularından büyük övgüler almış ve geniş çapta dağıtılmaktadır.

1941 yılında Stalin Ödülü’ne layık görülen bilimsel çalışmaların önemli bir kısmı doğrudan askeri öneme de sahipti. Bunlar arasında Akademisyen I. V. Grebenshchikov’un optik alanındaki çalışmaları, M. V. Keldysh ve E. P. Grossman’ın uçak hasarını önleme üzerine çalışmaları, S. S. Yudin’in askeri saha cerrahisi üzerine çalışmaları ve diğerleri yer almaktadır.

Sovyet bilim insanları, mühendisleri, mucitleri ve önde gelen sanayi işçileri, üretim yöntemlerinde birçok olağanüstü buluş ve temel iyileştirme gerçekleştirdiler; bu buluşların çoğu önemli askeri öneme sahipti. Stalin Buluş Ödülü sahipleri arasında, savaş sırasında bile yeni savaş araçları yaratan Sosyalist Emek Kahramanları A. S. Yakovlev ve S. V. Ilyuşin; ekibiyle birlikte Kızıl Ordu’nun savaş gücünü artıran silah türlerinden birini yaratan Sosyalist Emek Kahramanı A. G. Kostikov; tanksavar silahları yaratan Sosyalist Emek Kahramanı V. A. Degtyarev; tanksavar silahlarının yaratılmasıyla birincilik ödülü alan tasarımcı S. G. Simonov; M. R. Flissky ile birlikte yeni bir uçak motoru tasarımı geliştiren Sosyalist Emek Kahramanı A. A. Mikulin; ve yeni bir uçak silahı türü icat eden Sosyalist Emek Kahramanı B. G. Shpitalny bulunmaktadır.

Yeni bir orta tank türünün mucitleri ve tasarımcıları A. I. Morozov, N. A. Kucherenko ve M. I. Koshkin, Stalin Ödülü’ne layık görüldüler. Tasarımcı N. A. Astrov, yeni tip hafif tankların tasarımını geliştirdiği için Stalin Ödülü’nü aldı . Sanayi ve araştırma enstitülerinde çalışan bir dizi kişi, yeni ve önemli teknolojik süreçlerin geliştirilmesi ve uygulanması nedeniyle Stalin Ödülü’ne layık görüldü. Bunlar arasında, Magnitogorsk Demir ve Çelik Fabrikası müdürü G. I. Nosov ve

fabrikadan bir grup işçi, Izhora Fabrikası çalışanları ve Tank Sanayi Halk Komiserliği çalışanları, yeni bir zırh çeliği kalitesi ve üretim sürecini geliştirdikleri için; Petrol Sanayi Halk Komiser Yardımcısı B. M. Rybak ve Halk Komiserliği çalışanı A. I. Skoblo ile petrol sanayi ve araştırma enstitülerinde çalışan bir dizi kişi, fabrikalardaki mevcut tesislerde havacılık benzini üretimini artırma yöntemini geliştirip uyguladıkları için yer almaktadır.

En önde gelen akademisyenlerin, dünyaca ünlü bilim insanlarının ve 1941 Stalin Ödülü sahiplerinin yanı sıra, sanayi ve ulaştırma alanlarında seçkin Stakhanovistler de vardı: Semyvolos, Yankin, Bosy ve Lunin. Üretim yöntemlerini kökten geliştirerek alanlarında devrim yarattılar. Yoldaş Stalin, ileri bilim üzerine yaptığı konuşmasında tam da bu tür insanlardan bahsetmişti:

“Bazen bilim ve teknolojiadaki yeni yollar, bilim dünyasında tanınmış kişiler tarafından değil, bilim dünyasında tamamen bilinmeyen sıradan insanlar, uygulayıcılar ve yenilikçiler tarafından da açılır.”

Sovyet vatanseverlerinin diğer şanlı başarıları arasında, Sovyet vatansever bilim insanlarının, mühendislerinin ve tasarımcılarının yaptıkları sonsuza dek tarihte yerini alacaktır. Tıpkı memleketinin düşmanlar tarafından kuşatılması sırasında tüm dehasını vatan savunmasına ve askeri silahların üretimine adanmış büyük antik bilgin Arşimet gibi, Sovyet vatanını, Lenin’in büyük ve doğduğu şehri Alman işgalcilerden koruyan Leningradlı bilim insanları da yaratıcı enerjilerini ve yeteneklerini silah ve mühimmat üretimine yönlendirdiler. Birçok Leningradlı bilim insanı -mühendis ve tasarımcı- önemli savunma projelerinin başarılı bir şekilde tamamlanması nedeniyle yüksek ödüller aldı ve bazı bilim insanlarına Stalin Ödülü verildi (Leningrad Madencilik Enstitüsü’nden Profesör A. N. Kuznetsov, Profesör A. N. Sidorov ve diğerleri).

Moskova’nın kahramanca savunması sırasında özellikle önemli rol oynayan Moskova’daki birçok bilimsel enstitü ve laboratuvar, sosyalist vatanın savunmasına ve silah ve mühimmat üretimine muazzam destek sağlamaktadır.

Savaş sırasında, ülkemizin önde gelen bilim insanları, akademisyenleri ve keşif gezilerinden, laboratuvarlardan ve enstitülerden yüzlerce araştırmacı, Ural ve SSCB'nin diğer bölgelerinin zengin kaynaklarını savunma ihtiyaçları için daha da seferber etmek üzere muazzam bir çalışma yürüttü . Sovyet bilim insanları, zaferimizi hızlandırmak için yeni hammaddeler ve enerji kaynakları araştırıyor, yeni teknolojik yöntemler ve yeni tasarımlar geliştiriyorlardı. Birçok bilim insanı, tasarımcı, mühendis ve teknisyen, sanayinin savaş zamanına yeniden yapılandırılmasında, yeni ürün türlerinin geliştirilmesinde ve üretim süreçlerinin iyileştirilmesinde paha biçilmez yardımlar sağladı.

Sovyet doktorları ve tüm sağlık çalışanları, Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında asil görevlerini özverili bir şekilde yerine getirdiler. Yüz binlerce cesur Sovyet doktorunun, paramediğin, hemşirenin ve sağlık görevlisinin isimleri, yüz binlerce hayatı kurtararak Büyük Vatanseverlik Savaşı'nın kayıtlarında ve Kızıl Ordu askerlerinin hafızasında kalacaktır. Sovyet tıp bilimi savaş sırasında ilerlemeye devam ederek, savunmayla ilgili bir dizi sorunu çözdü. Kan transfüzyon tekniklerinin geliştirilmesinde değerli bilimsel ilerlemeler kaydedildi. Sovyet bağışçılarının güçlü vatansever hareketiyle birleştiğinde, bu durum binlerce ağır yaralı askerinin hayatını kurtarmayı mümkün kıldı. Tüm yaralıların %11'ine kan transfüzyonu uygulandı . Bu, hayat kurtarmak ve ağır yaralı kahraman askerleri iyileştirmek için kan bağışında bulunan insanların muazzam sayısını göstermektedir.

SSCB Yüksek Sovyeti Başkanlık Divanı'nın 1 Haziran 1942 tarihli kararnamesiyle, SSCB Acil Durumlar Halk Komiserliği'nin çok sayıda sağlık çalışanı, Alman işgalcilerle yapılan savaşlarda yaralanan Kızıl Ordu askerleri ve komutanlarının tedavisi için kurulan Kızıl Ordu hastanelerinde salgınla mücadele önlemlerinin başarılı bir şekilde uygulanması ve özverili çalışmalarını nedeniyle nişan ve madalyalarla ödüllendirildi.

Sovyet bilim insanları -botanikçiler ve ziraat mühendisleri-savaş sırasında kapsamlı çalışmalar yürüttüler. Buğday, çavdar, şeker pancarı, kok-saghyz, pamuk ve patates verimini

artırmak için yorulmadan çalıştılar. Birçok tarım ürününün Doğu'ya taşınması için çalışmalar devam ediyordu. Özellikle tahıl ve patates hasadını güvence altına almayı amaçlayan bir dizi değerli öneride bulunan Akademisyen Lysenko'nun çalışmaları büyük önem taşıyordu. Bu öneriler basında yayımlandı.

Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında Sovyet öğretmenleri, Sovyet halkının şanlı ve özverili vatanseverleri olduklarını kanıtladılar. Tüm Sovyet halkıyla birlikte öğretmenler, vatanlarının yaşamı, onuru ve özgürlüğü için cesurca savaştılar. Binlerce öğretmen Kızıl Ordu'da ve partizan birliklerinde silahlı mücadele verdi. Cephe kahramanları arasında birçok halk öğretmeni de vardı. Bunlara örnek olarak tank komutanı Timofey Şaşlo, Çavuş Sokur, pilot Kurbati Kardanov ve daha birçokları gösterilebilir.

Belaruslu öğretmen A. Tsybulko, 11 Ekim 1942'de öğretmenlerin düzenlediği faşizm karşıtı bir mitingde, düşman hatlarının gerisindeki Sovyet öğretmenlerinin kahramanca çalışmalarından bahsetti:

"Belarus ormanlarında binlerce öğretmen partizanlarla savaşıyor; birçoğu partizan birliklerine liderlik ediyor ve cesur, sürpriz baskınlarıyla Alman garnizonları arasında panik yaratıyor. Partizan öğretmenler Alman ikmal trenlerine ve depolarına saldırıyor, demiryollarını havaya uçuruyor ve faşist polis memurlarını ve hain köy büyüklerini ortadan kaldırıyor. Öğretmenler halk arasında aktif olarak çalışarak Hitler'in 'yöneticilerinin' sahte vaatlerini ortaya çıkarıyor. Öğretmenler halka Kızıl Ordu'nun düşmana karşı mücadelesi hakkında gerçeği anlatıyor ve kitlelerin kanlı işgalcilerden hızlı bir kurtuluşa olan ateşli inancını güçlendiriyor.¹

Naziler, Belaruslu öğretmenleri kendi köleleri haline getirmeye çalıştılar. Başarısız olunca, onları acımasız baskılarla korkutmaya çalıştılar. Petrikov kasabasında, Nazi haydutları

¹ "Öğretmenler Gazetesi", 13 Ekim 1942.

öğretmen Kustanoviç'in çocuğunu dayanılmaz işkencelere maruz bıraktılar, ardından perişan haldeki annesinin gözleri önünde ateşe attılar. S. köyünde, Alman askerleri iki Komsomol öğretmenini işkenceyle öldürdü. Nazi canavarlarının eline düşen partizan öğretmenler korkunç işkencelere maruz kaldılar: gözleri oyuldu ve diri diri gömüldüler. Ancak hiçbir işkence veya ölüm tehdidi bu kahraman öğretmenleri korkutamadı veya Alman işgalcilerine karşı savaşırmaktan alıkoyamadı.

Kalinin bölgesinin Alman işgali altındaki mahallelerinden birinde yaşayan partizan öğretmen Anya, bir mitingde Alman işgalcilerin baskısı altında halkın çektiği dayanılmaz acıları ve öğretmenler de dahil olmak üzere Sovyet vatanseverlerinin kahramanca mücadelesini anlattı. Altı köy meclisinde Alman canavarları tüm kolektif çiftlik binalarını yaktı. Almanlar 150'den fazla Sovyet sivil kurşuna dizdi, bir okul müdürünü astı, iki genç öğretmeni işkenceyle öldürdü, altı genci diri diri yaktı ve 8 Mart'ta bir Komsomol üyesini diri diri gömdü. Ancak tüm bu vahşetler Sovyet vatanseverlerini yıldırmadı.

"Birçok öğretmen—isimlerini veremem—faşist canavara karşı mücadelelerinde partizanlara aktif olarak yardım ediyor," dedi Yoldaş Anya mitingde. "Düşman güçleri hakkında rapor veriyorlar, kolektif çiftçiler arasında siyasi çalışmalar yürütüyorlar, faşist demagojiyi ifşa ediyorlar ve partizan birliklerine malzeme tedarikinde yardımcı oluyorlar. Ve en dikkat çekici olanı da, gizlice okul çocuklarıyla çalışarak onlara büyük vatanımıza karşı ateşli bir sevgi ve düşmana karşı şiddetli bir nefret aşıyorlar."

Öğretmen-partizan Anya, 6 muharebe operasyonuna katıldı, 15 keşif görevi yürüttü, 4 demiryolu bombalamasına katıldı, halka 62 rapor ve konuşma yaptı ve yüzlerce broşür ve gazete dağıttı. Binlerce Sovyet öğretmeni, kahramanca cephelelerde ve düşman hatlarının gerisinde savaşıyor.

Savaşın zorlu koşulları altında, Sovyet öğretmenleri yorulmadan asil görevlerini yerine getirdiler; milyonlarca Sovyet çocuğunu eğittiler, vicdanlı, cesur ve disiplinli Sovyet gençliği yetiştirdiler, onlara vatan sevgisi ve vatan düşmanlarına karşı yakıcı bir nefret aşıladılar. Ve birçok

Sovyet öğretmeni, Büyük Vatanseverlik Savaşı cephelerinde öğrencilerinin şanlı kahramanlıklarını öğrendiklerinde haklı bir gurur duyarlar. Sovyet öğretmenleri, öğrencileriyle birlikte, zafer için hayati önem taşıyan tarla işleri ve hasat gibi görevlerde önemli katkılar sağladılar.

Öğretmenlerin düzenlediği faşizm karşıtı mitinge katılanlar, Yoldaş Stalin'e hitaben yaptıkları konuşmada şunları söylediler:

“Halkın öğretmenlerinden oluşan saf, ülkemizin büyük işçi ordusunun en önemli unsurlarından birini oluşturur” sözlerinizi hatırlıyoruz.”

Anavatan bize Sovyet çocuklarının eğitimini emanet etti. Vatanlarını ve halklarını seven, güçlü, disiplinli ve savaşa hazır bir genç nesil yetiştirmek için elimizden gelen her şeyi yapacağız.

Binlerce öğretmen Kızıl Ordu'da ve partizan birliklerinde savaşıyor. Birçoğu, vatanlarına son damla kanlarına kadar bağlı, vatanlarının değerli evlatları olduklarını çoktan kanıtladı.

“Halkımızın davasına, özgürlük ve bağımsızlık davasına hizmet etmek” emrinizi tereddütsüz yerine getireceğiz.

Sevgili öğretmenimiz ve liderimiz, size yemin ederiz ki, her türlü zorluğa ve sınamaya rağmen, Sovyet okulumuzu korumak ve güçlendirmek, ülkemizin çocuklarını eğitmek ve halkımızın eğitim, kültür, özgürlük ve bağımsızlık davasına özverili bir şekilde hizmet etmek için hiçbir çabadan kaçınmayacağız.”

“Silahlar gürlerken, ilham perileri susar” diye bilinen bir söz vardır. Savaş zamanlarında bilim insanlarının yaratıcı faaliyetleri dururken, Sovyet sanatı ve araştırmaları, sosyalizm ülkesinde, savaşın zorlu koşullarında bile, bilim insanlarının, mucitlerin, yazarların, şairlerin, müzisyenlerin, oyuncuların ve sanatçıların yaratıcı enerjisinin azalmadığını parlak bir şekilde göstermiştir. Aksine, tüm Sovyet halkının büyük vatanseverlik coşkusuyla sarmalanmış olarak, halkla birlikte düşmana karşı günlük mücadeleye katılırlar ve kültürel hazineye değerli katkılar sağlayan, çağımızın anıtları olan önemli eserler yaratırlar.

1941’de sanat ve edebiyat alanındaki seçkin eserlere verilen Stalin Ödülleri, Sovyet sanatının solmaz olduğunu, halkın yaratıcılığının güçlü kaynaklarından beslendiğini, Sovyet halkının büyük vatanseverliğinden, vatanımızın büyük tarihinden ve günümüzün kahramanca mücadelesinden ilham aldığını göstermiştir.

Stalin Ödülleri, 1941 yılında müzik, resim, heykel, mimari, tiyatro ve drama, opera, sinema ve haber filmi, kurgu, şiir ve tiyatro alanlarındaki seçkin eserlere verildi. Bu eserlerin bazıları savaş sırasında yaratılmış veya tamamlanmıştır.

verilen birinci derece Stalin Ödülü, Profesör A. V. Alexandrov’a “Bolşevik Parti Marşı” ve Kızıl Ordu şarkıları, Leningrad Konservatuarı’ndan Profesör D. D. Şostakoviç’e ise 7. Senfoni eseri için verildi.

Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında ülkemiz, Şostakoviç’in 7. Senfonisi gibi sanatsal gücü ve güzelliğiyle olağanüstü bir müzik eseri ortaya koymuştur; bu eser, Hitler’in haydut çetelerinde somutlaşan kana susamış ve karanlık yıkım, barbarlık ve vahşet güçlerine karşı tarihi mücadelemizin ihtişamını yansıtmaktadır.

Bestecinin 7. Senfonisi hakkında yazdıkları şöyle:

“Senfonim, 1941’in korkunç olaylarından ilham almıştır. Alman faşizminin vatanımıza yönelik sinsi ve hain saldırısı, halkımızın tüm güçlerini bu zalim düşmanı püskürtmek için seferber etti. 7. Senfoni, mücadelemiz ve yaklaşan zaferimiz hakkında bir şiirdir...”

Vatanımızın özgürlüğünü, onurunu ve bağımsızlığını savunuyoruz. Tarihteki en yüce insanlık idealleri için savaşıyoruz. Kültürümüz, bilimimiz, sanatımız, yarattığımız ve inşa ettiğimiz her şey için savaşıyoruz. Ve Sovyet sanatçısı, akıl ve gericilik, kültür ve barbarlık, ışık ve karanlık arasında verilen bu tarihi mücadelenin dışında asla durmayacaktır.

Senfoninin neredeyse tamamını memleketim Leningrad’da besteledim. Hitler’in kanlı orduları şehri kasıp kavuruyordu. Şehir havadan bombalanıyor, düşman topçuları tarafından yerle bir ediliyordu. Tüm Leningradlılar bir araya geldi ve Kızıl Ordu’nun şanlı askerleriyle birlikte kibirli düşmanı püskürtmeye yemin ettiler.

Bu günlerde bir senfoni üzerinde çalışıyorum. Çok çalıştım, yoğun ve hızlı bir şekilde. Zamanımız hakkında, hayatlarımız hakkında, kahraman olan, düşmana karşı zaferimiz için savaşan, kahraman olup kazanan insanlarımız hakkında bir eser yaratmak istedim. Senfoni üzerinde çalışırken, insanlarımızın büyüklüğünü, kahramanlıklarını, insanlığın en iyi ideallerini, insanın harika niteliklerini, güzel doğamızı, hümanizmi ve güzelliği düşündüm. İşte tüm bunların adına şiddetli bir mücadele veriyoruz.”

Sovyet edebiyatı, şiiri ve tiyatrosu, Stalin Ödülü'ne layık görülen bir dizi dikkat çekici eser ortaya çıkardı.

Sovyet okurları, asker-şair N. S. Tikhonov'un, Leningrad kuşatmasının en zorlu dönemlerinden birinde, Kasım 1941'in sonlarında yazdığı “Kirov Bizimle” adlı vatansever şiirinden derinden etkilendi. N. S. Tikhonov, bu şiiri ve diğer eserleri için Birinci Derece Stalin Ödülü'ne layık görüldü. Şair S. Ya. Marshak ise afiş ve karikatürler için yazdığı şiirleriyle İkinci Derece Stalin Ödülü'nü kazandı.

Stalin Ödülleri, Sovyet edebiyatının seçkin eserlerine verildi: I. G. Ehrenburg'a “Paris'in Düşüşü” romanı, V. G. Yanchevetsky'ye (V. Yan) “Cengiz Han” romanı, S. P. Borodin'e “Dmitry Donskoy” romanı ve A. A. Antonovskaya'ya “Büyük Mouravi” romanı için.

“Paris'in Düşüşü” romanı, Alman-Faktor köleleştiricilerine karşı nefreti körükler ve Fransa'ya ihanet edenleri, onu silahsızlandıranları ve Nazilerin ayakları altına atanları ifşa eder . Roman “Yanıyor” Paris” Bu durum , yöneticileri tarafından ihanete uğrayan Fransız halkının, zalim ve küstah fatihlere asla boyun eğmeyeceğini gösteriyor .

V. G. Yanchevenko, S. P. Borodin ve A. A. Antonovskaya'nın tarihi romanları, ülkemizin uzak tarihinin zorlu anlarını, SSCB halklarının şanlı atalarının onur, özgürlük ve bağımsızlık, halklarının yaşamı için verdikleri cesur mücadeleyi tasvir etmektedir. Bu romanların sanatsal ve eğitici değeri günümüzde özellikle büyüktür.

Stalin Ödülleri, K. M. Simonov'a “Kasabamızdan Bir Adam” adlı oyunuyla, A. E. Korneichuk'a “Ukrayna

Bozkırlarında” adlı oyunuyla ve Azerbaycanlı yazar Samed Vurgun’a “Ferhad ve Şirin” adlı oyunuyla verildi.

Son aylarda yayınevimiz, K. M. Simonov’un “Rus Lyuli” adlı oyunu, M. A. Şolokhov’un “Nefret Bilimi” adlı kısa romanı, A. E. Korneichuk’un “Cephe” adlı oyunu ve V. L. Vasilevskaya’nın “Gökkuşuğu” adlı kısa romanı gibi Büyük Vatanseverlik Savaşı döneminden seçkin eserler yayınladı. F. I. Panferov’un “Kendi Gözlerimden” adlı kısa romanı ve L. M. Leonov’un “İstila” adlı oyunu gibi önemli eserler Sovyet okuyucuları arasında büyük ilgi uyandırdı.

Savaş sırasında birçok Sovyet yazar, cephe, ordu ve tümen gazetelerine ve broşürlerine katkıda bulundu, merkezi gazeteler için savaş muhabiri olarak çalıştı ve Kızıl Ordu’da er, komutan ve siyasi işçi olarak silahlarını kuşanarak vatanlarını savundu. Önde gelen Sovyet yazar ve şairleri—A. N. Tolstoy, I. G. Ehrenburg, N. S. Tikhonov, K. M. Simonov, Demyan Bedny, A. A. Surkov, Vera Inber ve diğerleri—merkezi basında ve yerel olarak düzenli olarak yayınlanan canlı ve etkileyici gazetecilik makaleleri, şiirleri, öyküleri ve denemeleriyle ülkemizin işçilerini Nazi haydutlarına karşı tam zafer için savaşmaya teşvik etti. Kardeş birlik cumhuriyetlerinden yazar ve şairler, cepheye destek olmak için büyük vatansever çalışmalar gerçekleştirdiler.

Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında Sovyet edebiyatının en önemli eserlerinden biri Aleksandr Korneichuk’un “Cephe” adlı oyunudur.

Bu oyun, tüm keskinliği ve gerçekçiliğiyle, sanatsal biçimde, ordumuzun ve askeri aydınlarımızın belirli bir kesiminin çalışmalarındaki eksiklikleri ortaya koyuyor ve bunların acilen düzeltilmesi çağrısında bulunuyor.

Ancak oyun sadece askeri personeli konu almıyor. Önemi daha geniş. Sovyet aydınları, devrim sırasında ortaya çıkan kadrolarımız hakkında bir oyun olarak da adlandırılabilir .

“Cephe” adlı oyunun merkez figürlerinden biri, yetenekli bir işletme mühendisi ve büyük bir uçak fabrikasının yöneticisi olan Miron Gorlov’dur. Yazar, kısa ama canlı dokunuşlarla, Miron Gorlov’un eğitiminin, modern teknoloji bilgisinin ve iş deneyiminin kolay elde edilmediğini gösteriyor. Üniversiteden

mezun olduktan sonra Amerika'ya, bir Ford fabrikasına gönderildi. Orada iki yıl boyunca dövme atölyesinde, montaj hattında ve her yerde sıradan bir işçi olarak çalıştı. Kardeşine, "Ford montaj hattını hatırladığımda hâlâ tüylerim diken diken oluyor. İlk başlarda zordu; ayak uydurmaya çalışırken deliriyordum, işten atılıyordum. İşten sonra atölyeden zar zor çıkabiliyordum. Yemek yiyemiyordum, dikiş dikemiyordum—ölüyordum." diyor.

Ve şimdi Miron Gorlov, tüm havacılık tesisi ekibiyle birlikte Kızıl Ordu'ya en yeni yüksek hızlı uçakları sağlamak için yorulmak bilmeden çalışıyor. Bu yorulmak bilmeyen çalışmalarından dolayı erken yaşta saçlarının beyazlaması hiç de şaşırtıcı değil.

"Sizi temin ederim," diyor, "dünyadaki hiçbir havacılık sektörü bizimki kadar hızlı adapte olamazdı, ancak bu büyük bir çaba gerektirdi. Bu çaba sayesinde artık modern, yüksek hızlı uçaklara sahibiz... Bu kadar baskıya kimin dayanabileceğini bilmiyorum."

Cephede yepyeni bir Alman uçağı düşürüldü. Yoldaş Stalin'in emriyle Miron Gorlov, bu yeni düşman uçağının özelliklerini bizzat incelemek için hemen cepheye uçtu.

Miron Gorlov gibi binlerce sanayi liderimiz ve Bolşevik iş yöneticimiz var. Onlar, sosyalist sanayileşme yıllarında Bolşevik Parti ve Yoldaş Stalin tarafından yetiştirildiler. Stalin'in beş yıllık planları sırasında, sanayi liderlerimiz büyüdüler ve olgunlaştılar, yeni işletmelerin kurulması ve geliştirilmesindeki zorlukların üstesinden geldiler. Miron Gorlov gibi iş yöneticilerinin bilgisi, girişimciliği, deneyimi ve azmi, işçilerin, kadınların, mühendislerin ve teknisyenlerin emek kahramanlığı, bilgisi ve girişimciliğiyle birleştiğinde mucizeler yaratıyor. Savaşın zorlu koşulları altında sanayimizin kendini yeniden yapılandırmayı, yeni yerlerde birçok fabrika kurmayı ve olağanüstü bir şekilde faaliyet göstermeyi başarması, cepheye sürekli olarak artan miktarlarda silah, mühimmat ve teçhizat sağlaması hiç de şaşırtıcı değil.

Miron Gorlov'un tam zıttı, önde gelen bir askeri figür olan kardeşi I. İvan Orlov'dur. Askeri konuları hiçbir zaman

gerçekten incelememiştir ve şimdi de modern savaş deneyiminden ders çıkarmayı reddetmektedir. İvan Gorlov, geri kalmışlığını, askeri kültüre ve askeri sanata olan küçümsemesini ve modern askeri teknolojiyi öğrenmeyi reddetmesini bile açıkça sergilemekten çekinmez.

Oyun, İvan Gorlov'a askeri bilgisini genişletme fırsatı verildiğini açıkça ortaya koyuyor. Ayrıca Almanya'ya, Fransa'ya da gönderildi. Peki bu fırsatları nasıl değerlendirdi? Hiç de değil. Kardeşine, "Almanya'yı sevmedim. Sıkıcıydı. Ama Fransa'da yaşadım," diyor. İvan Gorlov, savaşın artık yalnızca İç Savaş deneyimine dayanarak yürütülebileceğine inanıyor. Savaş durumunun tamamen değiştiğini, modern savaşın bir makine savaşı olduğunu ve zaferin modern askeri teknolojinin ve onun ustaca kullanımının derinlemesine anlaşılmasını gerektirdiğini anlamayı reddediyor.

"Modern savaş deneyiminden ders çıkarma isteksizliği, narsistik cehalet; bunlar İvan Gorlov ve çevresindeki işçilerin karakteristik özellikleridir."

Bir zamanlar sanayimizde İvan Gorlov gibi işçiler vardı. Parti, kadrolarımızın teknolojiye hakim olmasını talep etti ve onları ısrarla ve özenle eğitti. Parti, "Her şeye kadrolar karar verir" sloganını öne sürdü.

Yoldaş Stalin, 1935'te Kızıl Ordu akademisyenlerinin mezuniyet töreninde yaptığı tarihi konuşmada şunları vurguladı:

"Teknolojiyi harekete geçirmek ve tam potansiyeliyle kullanmak için, ona hakim olmuş insanlara, bu teknolojiyi tüm kurallarına göre kullanabilen kadrolara ihtiyacımız var. Ona hakim insanlar olmadan teknoloji ölüdür. Ona hakim insanlar tarafından yönetilen teknoloji mucizeler yaratabilir ve yaratmalıdır. Birinci sınıf fabrikalarımız ve tesislerimiz, devlet ve kolektif çiftliklerimiz, ulaşımımız, Kızıl Ordumuz bu teknolojiyi kullanabilecek yeterli sayıda kadroya sahip olsaydı, ülkemiz şu anki etkisinin üç dört katını elde ederdi. Bu nedenle, artık vurgu teknolojiye hakim insanlara, kadrolara, işçilere yapılmalıdır. Bu nedenle, teknolojiye aç olduğumuz geçmiş bir dönemin yansıması olan eski slogan olan 'teknoloji her şeye karar verir' sloganı, artık yeni bir sloganla

değiştirilmelidir: 'kadrolar her şeye karar verir.' Şu anda en önemli şey budur..."

Mesleklerinin tekniklerini öğrenmeye ve ustalaşmaya istekli olmayan o sanayi liderlerinin yerini, teknolojiyi bilen ve onu geliştirebilecek yeni insanlar aldı. Bu, radikal ama gerekli bir değişiklikti. Miron Orlov, "Cephe" adlı oyununda bunu şöyle anlatıyor: "Başlangıçta, birçok fabrika ve tröstte, yöneticiler yaşlı, saygın ve otoriter yoldaşlardı; nasırlı elleriyle, güçlü demirci ocaklarıyla ve sert sözleriyle övünürlerdi, ancak mesleğin teknolojisinden hiçbir şey bilmiyorlardı ve bilmek de istemiyorlardı; bir fabrikayı nasıl yöneteceklerini bilmiyorlardı. Her fırsatta yoksul kökenlerinden bahsederlerdi, ama öğrenmek istemezlerdi, eski bilgilerini yeni deneyimlerle genişletmek istemezlerdi. Ve bunun ne faydası oldu ki?" Fabrikalar, neredeyse her yerde "otoriter" ve narsist cahiller tarafından yönetildikleri için berbat bir şekilde çalışıyordu. Eğer Parti Merkez Komitesi keskin bir dönüş yapıp işletmelerin başına mühendisleri, teknisyenleri ve bilgili insanları getirmeseydi, işçiler şüphesiz şöyle derdi: "Yönetmeyi bilmiyorsanız, sizin ve eski 'otoriter' adamlarınızın canı cehenneme. Bu bir gerçek. Ve cahiller ne kadar bağırıp çağırırsalar da kimse onları desteklemedi. Halk sadece bilgili ve zeki liderleri sever ve ister."

"Cephe" oyunundaki İvan Gorlov, çok yönlü bir karakterdir. Oyunun yazarı tarafından hicivli bir şekilde vurgulanan karakter özellikleri ve eksiklikleri, komutanlarımızın birçoğunda ortaktır. Sadece güçlü, gücüne ve zaferine güvenen bir ordu, "Cephe"de olduğu gibi, bazı komutanlarının eksikliklerini bu kadar keskin ve açık bir şekilde eleştirebilir. Eksiklikleri daha hızlı düzeltmek için sert bir şekilde eleştirmek, Lenin ve Stalin tarafından özetlenen Bolşeviklerin kadro yetiştirme yöntemidir.

Ivan Gorlov, diğer deneyimli askeri liderler gibi, kendini geliştirip, modern savaş deneyimlerinden ders çıkararak, modern savaş tekniklerinde uzmanlaşabilir miydi? Elbette, eğer öğrenmeye istekli olsaydı, kibir veya küstahlık göstermeden bunu başarabilirdi.

“Deneyimli komutanlar modern savaş tekniklerinde gelişip uzmanlaşabilirler mi? Elbette, gençlerden daha az değil, belki de daha fazla, yeter ki savaş deneyiminden ders çıkarmaya istekli olsunlar, yeter ki öğrenmeyi ve daha da gelişmeyi utanç verici bulmasınlar,” diyor cephenin askeri konsey üyesi Gaidar, İvan Gorlov’a ayrılırken. İvan Gorlov öğrenmek istemiyor; kibirle dolu ve bu yüzden yeni, gelişmeye ve ilerlemeye yetenekli insanlara yer açmak için ayrılmak zorunda. İvan Gorlov dünü Krasnoyarsk Ordusu olarak hayal ediyor. Bölgesel Ordu artık bu tür komutanları geride bıraktı. Giderek daha çok, teknolojiyi bilen ve seven , ona hakim olabilen ve modern savaş deneyiminden ders çıkarmaya istekli ve yetenekli erdemli kadrolarla büyüyor ve ilerliyor.

Genç General Ognev, işte tam da böyle bir Kızıl Ordu komutanıdır. Aslında, oyunun merkez figürü olarak adlandırılabilir. O, günümüz Kızıl Ordusunu, gelecekteki büyüme ve zafer umutlarını temsil eder. General Ognev gibi kişiler, Kızıl Ordu’nun temel tonunu ve yönünü belirler.

Ognev cephe komutanı olarak atanır. Kafası karışan Ognev, çok genç olduğunu ve cephe komutasını yürütmenin zor olacağını söyler. Ognev’in gençliğine ilişkin itirazlarına karşılık Gaidar şunları söyler:

“Stalin, genç ve yetenekli komutanları eski komutanların yanına daha cesurca liderlik pozisyonlarına getirmemiz gerektiğini ve ‘savaşları eski yöntemlerle değil, modern yöntemlerle yürütebilen, modern savaş deneyiminden ders çıkarabilen, gelişip ilerleyebilen’ kişileri desteklememiz gerektiğini söylüyor.”

Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında, Kızıl Ordu’nun komuta kademeleri en büyük sınavlardan geçti, Alman işgalcilerle yapılan savaşlarda gelişti ve sertleşti.

SSCB Yüksek Sovyeti Başkanlık Divanı’nın “Kızıl Ordu’da Tam Komuta Birliğinin Kurulması ve Askeri Komiserlik Kurumunun Kaldırılması Hakkında” Kararnamesinde şöyle denmektedir: “Alman işgalcilerine karşı Büyük Vatanseverlik Savaşı, komuta kadrolarımızı olgunlaştırdı ve savaşta sınanmış, askeri görevlerine ve komutanlık onuruna sonuna kadar sadık, yetenekli çok sayıda yeni komutan yetiştirdi.

Düşmanla yapılan çetin savaşlarda Kızıl Ordu komutanları vatanımıza olan bağlılıklarını kanıtladılar, modern savaşta önemli deneyim kazandılar ve askeri ve siyasi kadrolarını büyüttüler ve güçlendirdiler.”

* *

*

Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında Sovyet halkı, tarihte eşi benzeri görülmemiş büyük bir cesaret ve ruh gücü, yıkılmaz bir savaşma, kazanma ve alçak, kana susamış, öfkeli düşmanı tamamen yenme iradesi buldu.

Yoldaş Stalin, 7 Kasım 1941'deki tarihi konuşmasında, “Düşman, bazı korkak entelektüellerin tasvir ettiği kadar güçlü değil,” diye belirtti. “Şeytan, resmedildiği kadar korkunç değil. Kızıl Ordumuzun, övünç dolu Alman birliklerini defalarca panik içinde kaçırmaya zorladığını kim inkar edebilir? Alman propagandacılarının böbürlenme dolu açıklamalarına değil, Almanya'nın eylemlerine ve konumuna bakarsak, Alman faşist işgalcilerinin bir felaketle karşı karşıya olduğunu hatırlamak zor olmayacaktır.”

Almanlar artık 1941 kışında “Napolyonvari bir felakete” çok yaklaştıklarını itiraf etmeye başladılar.

Sovyet aydınlarının büyük çoğunluğu , sosyalist devletin sayısız kadrosu, Lenin ve Stalin'in partisi, büyük Stalin tarafından 25 yıllık Sovyet iktidarı boyunca özenle ve sevgiyle yetiştirilip eğitilmiş olmalarına rağmen, bazı “korkmuş aydınların” tavrını benimsemediler, tereddüt etmediler, korkunç yargılama anında akıllarını kaybetmediler ve “faşizmden korkmadılar”. Sovyet aydınları, tüm halkıyla birlikte, sarsılmaz ve ateşli bir vatanseverliğin yüce örneklerini sergilediler.

Sovyetler Birliği'nde, Nazilerin işgal ettikleri Avrupa ülkelerindeki deneyimlerine dayanarak, haince SSCB'ye saldırdıklarında güvendikleri aşağılık “hainler” yoktu ve asla da olmayacak.

Lenin ve Stalin'in partisi ve Sovyet halkı, düşmanın “beşinci kolu”nun—Troçkist-Bukharinist ve burjuva-milliyetçi

hainlerin, casusların ve sabotajcılarının- yılan yuvasını çok erken bir aşamada yok etmişti. Hiçbir zaman vatani olmamış, faşist çizmeyi utanmadan yalamaya hazır olan bu köle ruhlu, “klansız, kabilesiz” insanlar, savaş başlamadan önce bile Sovyet halkı tarafından bozguna uğratılmış ve yeryüzünden silinmişti.

Almanlar, SSCB'nin geçici olarak işgal ettiği bölgelerde kimi askere alabiliyor? Anavatanına ihanet edenler, toplumun en aşağılık kesimleridir; her türlü hırsız, soyguncu, ahlaksız, zimmetine para geçiren, eski kulaklar ve benzerleri. Sovyet halkı, Sovyet vatansever partizanları, bu alçak hainleri acımasızca yok eder. Onlardan hiçbiri, o korkunç halkın yargısından ve misillemesinden kaçamaz.

Lenin-Stalin partisi, Sovyet aydınları arasında ciddi ideolojik ve eğitimsel çalışmalar yürütmüş ve yürütmeye devam etmektedir. Stalin'in “Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Tarihine Kısa Bir Bakış” adlı eseri, Sovyet aydınlarının ideolojik şekillenmesinde büyük rol oynamış ve ülke genelinde yaklaşık yirmi milyon kopyası dağıtılmıştır.

Savaş sırasında bu kitap, Sovyet vatanseverlerine kahramanca işler yapmaları için ilham verdi.

D. Ivanov, “İşgal Altındaki Bölgenin Komünistleri” adlı makalesinde şunları söylüyor:

“Düşman hatlarının gerisindeki bir partizanın hayatı çok zordur. Her şeyin üstesinden gelmek ve dayanmak için büyük bir dayanıklılık ve metanet gerekir; don, kar fırtınaları, sürekli teyakkuz ve her adımda pusuda bekleyen tehlike. (Komünistler tüm zorluklara ve sıkıntılara metanetle katlanırlar; metanetleri başkalarına ilham verir ve herkese örnek olur. Komünist Yoldaş B.'nin komutasındaki birlik kışı ormanda geçirmek zorunda kaldı. Geceleri partizanlar operasyonlara çıktılar, gündüzleri ise ormanın derinliklerinde kazılmış siperlerde oturdular. Siperlerde oturmak zordu ve sıkıcıydı. Komünistler savaşıları neşelendirdiler ve zorunlu boş zamanlarını nasıl dolduracaklarını biliyorlardı. “Tüm Birlik Komünist Partisi (Bolşevikler) Tarihine Kısa Bir Bakış” üzerine birkaç ders verdik. Bolşevik Parti yeraltı mücadelesini anlatan bölümler

özellikle güçlü bir izlenim bıraktı. Bunlar bizim için ne kadar öğreticiydi, partizanlara nasıl savaşıma azmi verdi!"¹.

Sovyet aydınları, çekirdek kadroları, Marx, Engels, Lenin ve Stalin'in büyük davasının insanlığın tüm geçmiş tarihine, insan gelişiminin bilimsel olarak ayırt edilebilir yasalarına dayandığını bilirler. Sovyet aydınları, tarihsel yolun bizi ne tür dönemeçlere ve sapmalara sürüklerse sürüklesin, Marx-Engels-Lenin-Stalin davasının yenilmez olduğunu bilirler.

İşte bu yüzden Sovyet aydınları, Hitler Almanyası'na, dünya egemenliği hayalleri kuran, insanlığı binlerce yıl öncesine, kölelik çağına geri döndürmeyi arzulayan barbar Hitler kliğine karşı büyük bir kararlılık ve cesaretle mücadele veriyor ve vermeye devam edecek.

Sovyetler Birliği'nin çok uluslu, çalışan aydınları, Nazilerin Sovyet aydınlarına karşı özel bir nefret beslediğini biliyor. Naziler, kendi deyimleriyle "Sovyet halkının beynini söküp atmak" için SSCB'nin çalışan aydınlarının büyük çoğunluğunu fiziksel olarak yok etmek ve geri kalanını da faşizmin yüzsüz, Almanlaştırılmış uşaklarına dönüştürmek istiyorlar.

"Alman işgalciler ülkemizde kapitalizmi yeniden kurmak ve işçiler ile köylüler üzerinde sömürü boyunduruğunu dayatmak istiyorlar; çokuluslu çalışan aydınlarımızı kişiliksizleştirip faşist Alman aydınlarının emrine amade insanlara dönüştürmek istiyorlar."¹.

Ancak Nazilerin bu kana susamış ve alçakça planları, tüm planları gibi, başarısızlığa mahkumdur. Çok uluslu, çalışan Sovyet aydınları, yüzyıllardır süregelen kültürel geleneklerinden, atalarının büyük mirasından asla vazgeçmeyecek ve faşist Alman aydınlarının kölesi, "uşakları" haline gelmeyecektir.

Sovyet aydınları, yaratıcı çalışmalarıyla, Hitlerci kliğin etkisi altında olan ve gerçek bilimsel ve teknik yaratıcılıktan yoksun faşist Alman aydınlarına karşı üstünlüğünü her gün göstermektedir. Ancak Sovyet aydınları, büyük bir vatanseverlik coşkusu ve ilhamıyla bilimi ilerletmekte ve en

¹ Pravda, 16 Mart 1942.

¹ Şçerbakov, Lenin'in Sancağı Altında, 1942, s. 7.

cesur tasarım fikirlerini hayata geçirmektedir; bu fikirler fabrikalarımızda Alman işgalcilerinin tamamen yenilgiye uğratılması için silah akışına dönüştürülmektedir.

Hitler kliğinin ciddi yanlış hesaplamalarından biri, Sovyet halkını vatani savunma adına kahramanca eylemlere, şanlı askeri ve emekçi başarılarla yönlendiren Sovyet vatanseverliğinin güçlü etkisini anlamamalarıydı.

Ahmak Naziler, Sovyet aydınlarının yaratıcı potansiyelini “hafife aldılar”; bu aydınlar artık Nazi yamyamlarını yenmeye yönelmişlerdi.

En haklı Vatanseverlik Savaşı'nın asil ve yüce hedeflerinden ilham alan Sovyet aydınları, Lenin ve Stalin'in önderliğinde, tüm Sovyet halkıyla birlikte, SSCB halklarının yaşamı, onuru ve özgürlüğü, tüm insanlık için parlak bir gelecek için büyük bir tarihi mücadeleyi cesurca yürütmektedir.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 25. yıldönümünde, ülkemizin işçileri, kolektif çiftçileri ve aydınlarının kardeşlik ittifakı her zamankinden daha güçlü. Nazi işgalcilerine karşı zafer kazanacaklarına olan güvenleri de her zamankinden daha güçlü.

Büyük Vatanseverlik Savaşı'nın tüm seyri, Lenin'in “Sovyet iktidarını kurmayı başarmış bir halk yok olamaz” sözlerini yeni bir güçle doğruladı ve Almanların halkımızı asla fethedemeyeceğini gösterdi!

Almanlar gerçekten de böyle bir halkı fethedebilir, arkasında Leningrad'ın kahramanca savunması, Moskova yakınlarında Almanların yenilgiye uğratılması, Sivastopol'un kahramanca savunması ve son aylarda tüm dünyayı sarsan Stalingrad'ın kahramanca savunması olan böyle bir orduyu yenebilir miydi?

1942 yaz-sonbahar taarruzunda Almanlar ve onların vasalları tarafından yürütülen en ağır sınavlardan geçtik. Muazzam zorluklar ve tehlikeler karşısında Sovyet halkı ve Kızıl Ordu sarsılmadı, kafası karışmadı veya umutsuzluğa düşmedi. Sovyet halkı tüm gücünü seferber ederek Bolşevik Partisi, Sovyet hükümeti ve büyük komutan Yoldaş Stalin'in etrafında daha da kenetlendi.

1942 yaz ve sonbaharında düşmanın şiddetli saldırılarına karşı koyduk. Bu küstah düşmanı durdurmak, geri püskürtmek ve yenmek için her türlü fırsata sahibiz. Cepheye destek olmak için tüm ulusal güçlerin daha fazla seferber edilmesi, Sovyet arka cephesinde örgütlenme ve disiplinin iyileştirilmesi, birliklerimizin dayanıklılığının ve askeri becerisinin daha da güçlendirilmesi, vatanımızı Alman işgalcilerinin yağma ve esaretinden kurtaracaktır.

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin kazanımlarını savunmak, Sovyet topraklarını Alman-faşist canavarlardan kurtarmak, onları geri püskürtmek ve yenmek; işte bugün her Sovyet vatanseverinin yaşadığı düşünce, bu özlem budur.

Ekim Devrimi'nin 25. yıldönümünün arifesinde, Sovyet halkı, Lenin ve Stalin'in partisi, Sovyet hükümeti ve Devlet Savunma Komitesi etrafında özellikle sıkı bir şekilde birleşmiştir; bu kurumlar halkın sınırsız güven ve sevgisine sahiptir. Tüm zorluklar ve sıkıntılar karşısında, partinin ve halkın büyük lideri, Kızıl Ordu'nun büyük komutanı Yoldaş Stalin'in önderliğinde güvenle zafere doğru ilerliyoruz.

Ve zafer bizim olacak!

Editör I. Petrov,
4 Kasım 1942'de yayınlanmak üzere imzalandı.
JI102020. Hacim: 2 1/4 sayfa. Tiraj: 30.000 kopya.
Sipariş No. 2977. Fiyat: 40 koi.

Stalin'in adını taşıyan "Pravda" gazetesinin matbaası.
Moskova, Pravda Caddesi, 24.